

1. Identifikační údaje předkladatele:

Právnícká osoba:

Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové

Adresa:

Hradecká 1231

500 03 Hradec Králové

právní forma – příspěvková organizace

IČ: 62693514

IZO: 600023974

Tel: 495514814

Tel/fax: 495518661

E-mail: zvs.hk@tiscali.cz

pavel.svoboda@specialnihk.cz

www stránky: <http://www.specialnihk.cz>

Ředitel školy (statutární orgán právnické osoby):

PaedDr. Pavel Svoboda

Durychova 1381

500 12 Hradec Králové

Metodik ŠVP zpracovaného dle RVP pro obor vzdělání Praktická škola jednoletá:

Mgr. Alena Martinková

Zřizovatel školy:

Královéhradecký kraj

Pivovarské náměstí 1245

500 03 Hradec Králové

platnost dokumentu od: 1. 9. 2012

podpis ředitele

razítko školy

2. Charakteristika školy:

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Základní škola

IZO: 102 078 327

Základní škola praktická

Základní škola speciální

Přípravný stupeň ZŠS

110 100 379

Praktická škola

110 013 387

Školní družina	110 013 395
SPC pro mentálně postižené	108 007 693
Mateřská škola	062 690 574
Přípravná třída (pro děti se sociálním znevýhodněním)	

Datum zápisu škol a ŠZ do rejstříku škol a ŠZ:

1. 1. 2005

1. 9. 2012 poslední změna zápisu do rejstříku škol a školských zařízení

Nejvyšší povolený počet dětí a žáků:

Základní škola	IZO: 102 078 327	296 žáků
Základní škola praktická		240 žáků
Základní škola speciální		85 žáků
Přípravný stupeň ZŠ speciální	110 100 379	16 žáků
Střední škola (Praktická škola)	110 013 387	26 žáků
Školní družina	110 013 395	34 žáků
SPC pro mentálně postižené	108 007 693	400 klientů
Mateřská škola	062 690 574	43 dětí
Školní jídelna – výdejna	110 100 077	60

Studijní a učební obory, jejich zaměření:

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

78-62-C/02 Praktická škola dvouletá

Zájmová a občanská sdružení působící při škole:

Občanské sdružení rodičů při Speciálních školách v Hradci Králové

SK Integra Hradec Králové – sportovní klub zaměřený na sport mentálně postižených

Program školy: tento každoročně zpracovávaný a aktualizovaný **zásadní materiál** obsahuje a konkretizuje činnost pro příslušný školní rok, obsahuje kompletní aktuální údaje, koncepci rozvoje, časový harmonogram, plán školy a charakterizuje složení pedagogického sboru. Je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Vstupuje v platnost vždy po odeslání zahajovacích výkazů školy.

2.01. Úplnost a velikost školy, charakteristika žáků

Škola je právním subjektem, k 1. 4. 2001 byla delimitována do působnosti Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Jsme úplnou základní školou zajišťující pro město Hradec Králové a okres Hradec Králové kompletní nabídku vzdělávání žáků se zdravotním postižením (mentálním či kombinovaným), včetně základní školy praktické, základní školy speciální, praktické školy

a mateřské školy, kam dochází i žáci mimo uvedenou spádovou oblast. Největší součástí školy je základní škola praktická.

Součásti školy:

- základní škola praktická
- základní škola speciální
- **praktická škola jednoletá a dvouletá**
- přípravná třída (pro děti se sociálním znevýhodněním)
- mateřská škola
- školní družina
- žáci s diagnózou autismus jsou žáky základní školy speciální

Nabídka vzdělávacích možností je komplexní, prostupná, umožňující vyjít vstříc individuálním potřebám každého žáka. Škola zajišťuje ucelenou péči pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, všech stupňů mentálního postižení, včetně zajištění odborné pomoci a metodického vedení pracovníků Speciálně pedagogického centra pro mentálně postižené.

Umístění školy, dostupnost:

Škola je umístěna v blízkosti centra města, při vnějším městském silničním okruhu. V bezprostřední blízkosti je areál středních škol a školní jídelna.

Díky umístění školy je zde výborná dopravní dostupnost: 50 m od školy je zastávka MHD Heyrovského, linky 1,9, 16, 23,28; 150 m zastávka Zimní stadion, linky 2,27.

2.02. Vybavení školy

Prostředí školy:

Škola nabízí vybavením, prostorami a celkovou koncepcí optimální podmínky pro výuku dle školních vzdělávacích programů pro všechny typy a stupně mentálního postižení.

Ve škole je kapacita 26 kmenových tříd, jejichž součástí je samostatná, uzamykatelná šatna. V šatnách si žáci mohou bezpečně uložit oblečení a vybavení potřebné pro různé předměty. V učebnách jsou integrovanou součástí tříd hrací koutky, doplněné i relaxačním vybavením. Tyto prostory jsou využívány nejenom k odpočinku dětí, ale i k netradičním formám výuky.

Prostorové vybavení a vybavení nábytkem je na velice dobré, nadstandardní úrovni. Část školy je nová (kolaudace v roce 2000), je v podstatě i nově vybavena. Druhá využívaná část budovy (učebny praktické školy), je nově zrekonstruovaná, přizpůsobena požadavkům vzdělávání na tomto typu školy.

Celý objekt je účelově koncipován pro potřeby školy vzdělávající žáky s postižením, zohledňující všechna specifika tohoto druhu škol. Na projektování se přímo podíleli pracovníci školy.

Samozřejmostí je bezbariérový přístup, na obou budovách zajištěn výtahem s vyhovujícími parametry na dopravu vozíčkářů.

Vnitřní prostory jsou vzdušné, příjemně barevně laděné. Pro snadnou orientaci jsou jednotlivá patra odlišně barevně vymalována. Děti a učitelé dostávají při výzdobě školy prostor pro pravidelnou prezentaci svých prací a sportovních úspěchů.

Možnosti pro tělesnou výchovu jsou vynikající především díky nové tělocvičně, venkovním hřištím včetně sektoru pro skok daleký. Na základě reciproční dohody s Hasičským sborem Královéhradeckého kraje využíváme jejich atletický stadion a fotbalové hřiště.

Chodby slouží jako přestávkové, oddechové prostory.

V uzavřených, prosklených atriích vstupních prostor se žáci starají o voliéru s ptáky a zoo koutek s morčaty, pro který sami vyrobili vnitřní vybavení.

Uzavřené atrium školy je využíváno jako přestávkový dvůr nejenom k oddechu žáků, ale i výuce TV a dopravní výchovy. Na jeho vzhledu a estetické úrovni se podílí žáci v hodinách pěstitelských prací, kdy se starají o květinové záhony a okrasné dřeviny.

Škola má k dispozici další odborné učebny a nadstandardní prostory:

Specializované učebny a vybavení:

- Snoezelen – uveden v provoz v roce 2010, je speciální terapeutická místnost pro stimulaci, relaxaci a rehabilitaci, vybavení v nadstandardním rozsahu a kvalitě.
- rehabilitačně – kondiční centrum je využíváno v rámci grantu EU především jako zklidňující prvek pro hyperaktivní děti a to i v době přestávek, bezpečné zvyšování kondice, trénink cyklistů. Jeho vybavení tvoří špičkové moderní 3 cyklotrenažéry, 2 chodecké a běhací pásy (toto zařízení je využíváno jen hyperaktivními dětmi), veslařský trenážér a spinningové kolo. (vše uvedeno v provoz 2010)
- keramická dílna s 2 hrnčířskými kruhy a vypalovací pecí
- učebna fyziky a chemie
- 3 dílny kovo-dřevo, 1 specializovaná dřevo dílna
- výtvarná dílna vybavená tkalcovskými stavy (grant EU)
- 2 učebny hudební výchovy
- 2 herny s rehabilitačním bazénem a prolézačkou
- herna při školní družině (canisterapie)
- cvičná kuchyň
- šicí dílna se žehlírnou
- cvičný byt
- učebna výtvarné výchovy
- učebna cizích jazyků
- 2 rehabilitační bazény s míčky
- chráněné, dlážděné cesty v atriu školy využívané pro jízdu na rehabilitačních kolech a jako dopravní hřiště
- 2 venkovní stoly na stolní tenis, basketbalový koš (přestávkové aktivity)

ICT vybavení:

- dvě počítačové učebny se zavedeným internetem
- bezplatné připojení WiFi po celé budově
- devět interaktivních tabulí s dataprojektory
- 91 stolních počítačů

- počítače se speciálními klávesnicemi (velkoplošnými) a programy upravenými pro různé druhy omezení
- 12 notebooků
- 15 i-Podů pro ZŠS – PAS a PrŠ
- navigace pro výuku
- mobilní telefony určené pro výuku
- rozsáhlá nabídka průběžně aktualizovaných a doplňovaných, výukových programů včetně velmi speciálních, určených pro zdravotně postižené

Nadstandardní učební a kompenzační pomůcky:

- pojízdný závěsný elektrický zvedák pro imobilní děti
- speciální lavice pro vozíčkáře (každý potřebný žák má svoji lavici v kmenové třídě)
- chodecké a běžecké trenažéry využívané pro rehabilitaci
- výzbroj na běžecké lyžování (zapůjčována žákům zdarma)
- brusle
- 10 crossových kol
- tříkolky (kola) pro juniory a dospělé
- různě velikosti kvalitních koloběžek
- 3 silniční kola pro závod i trénink
- nahrávací robot na stolní tenis
- nahrávací stroj na tenis
- vertikulační lavice
- pomůcky pro artikulaci, fixaci a polohování (polohovací had, polohovací květina, specifické polštáře pro polohování a fixaci těla, klíny a opěrky)
- kompenzační, rehabilitační a reedukační pomůcky pro celkový rozvoj (hry pro vizuální rozpoznávání a vjemy, hry s číslicemi, barvami, mozaiky, leporela, skládačky, zvukové pomůcky, dotykové pomůcky, magnetické skládanky....)

Materiální vybavení

Didaktická a kancelářská technika je v dostatečném rozsahu pro zajištění výuky a provozu školy. Jsou zřízeny 2 počítačové učebny, v některých třídách jsou pro individuální práci instalovány počítače s didaktickými speciálními programy. Obnova vybavení školy je pravidelná, ale neumožňuje opravdu nadstandardní rozšíření. Vybavení školy špičkovými moderními učebními pomůckami, didaktickou technikou v potřebném rozsahu je obtížně realizovatelné z finančních důvodů, daří se částečně díky grantům a projektům. Pro tělesnou výchovu jsou na škole vynikající prostorové podmínky. K dispozici škole je tělocvična s optimálními parametry, vybavením a univerzálním umělým povrchem, posilovna, kondičně rehabilitační místnost a několik heren pro první stupeň, venkovní hřiště s umělou trávou a doskočiště na skok daleký. Je smluvně zajištěn reciproční pronájem atletického stadionu. Tyto podmínky umožňují plnění osnov TV téměř v plném rozsahu.

Pro pracovní vyučování v oblasti dílenských prací a prací v domácnosti jsou vytvořeny výborné, nadstandardní prostorové a materiální podmínky. Škola nemá školní pozemek pro

výuku pěstitelských prací. Vzdělávací program pěstitelských prací je plněn formou péče o pokojové květiny, údržbou atria, prostor kolem školy. Trvalým úkolem je pravidelná obnova a doplňování nářadí pro pracovní vyučování, materiál pro dílenské práce a práce v domácnosti.

2.03. Charakteristika pedagogického sboru

Složení pedagogického sboru:

1 ředitel, 2 zástupci ředitele školy pro základní a střední školu, zástupkyně ředitele pro mateřskou školu, zástupkyně ředitele pro speciálně pedagogické centrum, pedagogičtí asistenti ve třídách základní školy speciální a praktické školy, 1 romská asistentka

Jsou plně kvalifikovaně zajištěny funkce výchovného poradce (zároveň poradce pro volbu povolání), metodika prevence sociálně patologických jevů, metodika informačních a komunikačních technologií, garanta EVVO.

Učitelé na škole jsou odborní kvalifikovaní speciální pedagogové, kteří využívají při vzdělávání zásady odborného, individuálního, diferenciovaného přístupu k dětem, moderní vyučovací metody, pravidelně se individuálně účastní DVPP, na škole jsou každoročně realizována nejméně 2 školení pro celý učitelský sbor.

V oblasti SIPVZ si učitelé dle potřeby doplňují vzdělání. 100% učitelů je proškolen v úrovni Z, většina učitelů v úrovni P1, částečně jsou proškoleni v úrovni P2. Proces vzdělávání se řídí ICT plánem, v posledních letech je vzdělávání omezeno.

Speciálně pedagogické centrum pracuje ve složení 2 psychologové (jeden pověřený vedením SPC), 2 speciální pedagogové, sociální pracovnice, krajský koordinátor pro autismus.

Mnozí učitelé jsou kvalifikovaní dyslektičtí či logopedičtí asistenti, tuto odbornost využívají při práci s dětmi, které v těchto oblastech potřebují speciálně pedagogickou péči.

Provozu školy, se značnou hodinovou dotací výuky pracovního vyučování a tělesné výchovy, nadále chybí dostatek učitelů mužů. Snahou vedení školy je tento stav změnit, ale se současnou školskou legislativou se stává tento úkol ještě složitější. Bude téměř nemožné zaměstnat především v praktické škole učitele, kteří budou splňovat potřebné kvalifikační požadavky. Tento stav zároveň negativně ovlivňuje i mzdové podmínky ve školství.

Zájmovou činnost pokládáme za zásadní prostředek prevence sociálně patologických jevů, trestné činnosti a způsob formování osobnosti mentálně postižených. Skladba volitelných předmětů a zájmových kroužků je každoročně obměňována dle zájmu žáků.

2.04. Dlouhodobé projekty

Byl ukončen dlouhodobý grant EU – Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

2.05. Spolupráce s veřejností

Spádová oblast školy je rozsáhlá, proto je i význam školy v dané oblasti značný. Je nezbytná spolupráce s mnoha institucemi, které mají vztah k mládeži, vzdělávání, zdraví žáků a sociálním podmínkám.

Nejvíce škola spolupracuje s:

- Občanským sdružením rodičů naší speciální školy /www.sshk.cz/
- Krajským úřadem Královéhradeckého kraje /zřizovatel školy/

- Magistrátem města Hradec Králové, především prostřednictvím odboru sociálních věcí a zdravotnictví, částečně odboru školství
- Společností pro podporu lidí s mentálním postižením, o. s. /krajská organizace SPMP/
- Skokem do života Hradec Králové, o.p.s./www.skokdozivota.cz/
- Asociací pomáhající lidem s autismem – APLA
- Univerzitou Hradec Králové – pedagogickou fakultou
- SOŠ veřejnoprávní a sociální Hradec Králové – Stěžery
- Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
- Národním ústavem pro vzdělávání
- okresní a městskou policií
- diagnostickým ústavem
- pedagogicko-psychologickou poradnou

Běžnou praxí je umožnění kontaktu veřejnosti se školou, zvláště pak rodičům. Těm je, po domluvě s vedením školy a třídním učitelem, umožněn vstup do prostor školy, či do výuky. Důležitým úkolem a podmínkou je právě participace rodiny na vzdělávání svého dítěte, zvláště dítěte problémového.

Jednání učitelů a vedení školy s rodiči jsou vedena tak, aby vedla k nalezení společné cesty pro vyřešení problému dítěte.

S převážnou většinou rodičů našich žáků jsou učitelé v každodenním kontaktu /rodiče žáky doprovázejí a předávají do tříd/, proto mohou pružně reagovat a řešit případné problémy v chování, učení nebo zdravotním stavu žáka.

Každý učitel má vypsánu pravidelnou týdenní konzultační hodinu pro rodiče; čtvrtletně se konají konzultační odpoledne /vždy před pedagogickou radou/.

Každoročně jsou pořádány dny otevřených dveří, kromě nich jsou rodiče zváni na různé jednorázové akce školní a třídní /vánoční besídky, aj./. Souhrnné a aktuální informace jsou předávány prostřednictvím školních www stránek, školní nástěnky a školního časopisu.

Rodičům jsou, často ve spolupráci s SPC a organizací APLA nabízeny různé přednášky a školení.

Z důvodu prezentace školy, ale především přiblížení problematiky tohoto typu škol, umožňujeme výkon pedagogické praxe co největšímu počtu studentů pedagogiky. Možnost kvalitní praxe chápeme pro profesní rozvoj studentů za nezbytnou.

2.06. Aktivita školy, nabídka pro žáky

Škola organizuje školu v přírodě, lyžařský výcvik žáků, adaptační kurz a umožňuje účast žáků v co největším počtu soutěží různého charakteru.

Při škole pracuje samostatný právní subjekt Sportovní klub Integra, který je velmi aktivní v Českém svazu mentálně postižených sportovců i v hnutí Speciálních olympiád ČR.

Činnost sportovního klubu Integra má výrazný podíl na prezentaci školy na veřejnosti nejenom dosaženými sportovními výsledky, ale i organizováním významných sportovních akcí na různé úrovni. Pravidelně organizujeme již **Mistrovství České republiky ve stolním tenisu, MČR v lyžování a MČR v malé kopané** mentálně postižených. Do organizace jsou zapojováni i pracovníci školy.

Kromě těchto MČR pořádáme každoročně i **regionální kolo** ve florbalu, stolním tenisu a malé kopané. Na půdě školy bylo také zorganizováno **okresní kolo** v halové kopané.

Žáci naší školy dosahují tradičně výborných výsledků při reprezentaci školy ve sportovních soutěžích.

Divadlo Slunovrat: divadelní soubor převážně složený ze žáků základní školy speciální a praktické školy. Často vystupující na veřejnosti, dokonce se soubory jako je cimbálová muzika Hradišťan, Spirituál kvintet, Javory či Hradecká Filharmonie. V roce 2012 získal tento soubor ocenění „Hradecká Múza 2012“.

Rádio Školák: tradiční populární pořad mívá během roku 4 relace, pravidelně informuje žáky o činnosti školy, sportovních a dalších soutěžních výsledcích apod. Je též jednou z forem mediální výchovy.

Školní časopis Kopretina: nově koncipovaný časopis, u žáků oblíbený, během roku zpravidla vychází měsíčně. Časopis odborně vede učitel pověřený zpracováním příspěvků žáků a učitelů.

3 x odpověz: již pevně zavedená celoroční soutěž ve společenském životě školy, ve vědomostech dětí nejrůznější povahy, měsíčně vyhodnocovaná. Na konci školního roku slavnostní vylosování a ocenění nejlepších soutěžících.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.01. Zaměření školy

Cílem vzdělávání je umožnit žákům doplnění a rozšíření teoretického i praktického vzdělání dosaženého v průběhu povinné školní docházky a poskytnout jim základní dovednosti a návyky pro výkon jednoduchých činností v oblastech praktického života. Získané dovednosti žáci využijí v dalším vzdělávání v rámci celoživotního učení.

Podmínky pro přijetí:

Praktická škola jednoletá je určena žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, autismem a vícečetným postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením
- povinnou školní docházku v základní škole speciální
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání
- základní vzdělávání na základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy

V praktické škole jednoleté se vzdělávají žáci s různými druhy a s různou mírou závažnosti zdravotního postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke v odborných předmětech a činnostech posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení budou na žáky stanoveny požadavky, které budou respektovat jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

Organizace vzdělávání:

Vzdělávání v praktické škole jednoleté se uskutečňuje v denní formě vzdělávání. Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků organizujeme výuku tak, aby byly respektovány psychické, fyzické a sociální možnosti žáků, jejich individuální zvláštnosti a schopnosti. Ve výjimečných případech může ředitel školy délku vzdělávání prodloužit nejvýše o dva školní roky.

Způsob ukončení vzdělávání:

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou, dokladem o dosažení stupně je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy, zároveň však škola respektuje možnosti žáků stanovováním přiměřených požadavků.

Těžiště výuky spočívá v praktických předmětech s cílem připravit žáky pro plnohodnotnou existenci v rodině a co nejvyšší možnou integraci ve společnosti.

ŠVP je zaměřen na Vaření, Práce v domácnosti, Ruční práce a Rodinnou výchovu. Absolvent by podle svých schopností mohl docházet do chráněné dílny a vykonávat jednoduchou práci s dohledem a dopomocí. Další možnosti pro uplatnění našich žáků poskytuje nezisková organizace SKOK do života.

Priority ve vzdělávání:

Analýzou a dosavadními zkušenostmi jsme si stanovili cíle, kterých bychom rádi dosáhli a které pokládáme za důležité pro život našich absolventů.

Spokojenost žáků. Pokud chceme, aby žáci využili všech svých možností, musíme dosáhnout toho, aby rádi chodili do školy, aby se těšili nejenom na spolužáky, ale i své

učitele, na samotnou výuku a prostředí, ve kterém probíhá. Proto musíme dbát na neustálé vylepšování prostředí, hledání nových forem výuky. Chceme, aby žák považoval školu za místo, kde se mu líbí, kam se těší, kde má kamarády.

Spokojenost rodičů. Chceme-li dosáhnout maximální efektivity ve výchově a vzdělání, musíme získat pro spolupráci především rodiče. Ti jsou nedílnou součástí koncepční práce školy, partnerem pedagoga. Bez pomoci rodičů, získání jejich zájmu, nemůže být dosaženo optimálních výsledků, pedagogický proces nemůže být řízen operativně a citlivě.

Spokojenost učitelů. Jen učitel, který je spokojený na svém pracovišti - třídě, může předat žákům účinně maximum poznatků. K tomu jsou nezbytné nejenom materiální podmínky na škole, ale i dobrý, spolupracující kolektiv.

Nalezení optimální vzdělávací cesty pro každého žáka. S ohledem na rozdíly v osobnostech našich dětí a jejich možnostech, je nutné stanovit každému takový vzdělávací cíl, který je pro něj dostupný a využije jeho schopnosti co nejvíce. Snažíme se podporovat oblasti, ve kterých mají žáci mimořádné předpoklady.

Příprava na život. Nejenom vědomosti, ale především sociální návyky rozhodují o úspěšnosti člověka v životě. Proto chceme vychovat z našich žáků slušné lidi, s aktivní znalostí základních společenských pravidel, ale i svých práv a povinností. Chceme vést žáky ke zdravému životnímu stylu, kulturnímu životu, přiměřenému sebevědomí.

Profesní příprava. Z charakteru zdravotního postižení našich žáků vyplývá nutnost zaměření se na praktické poznatky pro život a jejich uplatnění v praxi. Cílem je dosáhnout maximálního stupně soběstačnosti a směřovat k osvojování pracovních postupů a připravovat je k vykonávání jednoduchých pracovních činností nebo podle svých schopností mohou pokračovat v dalším vzdělávání.

Zdroje informací. Přestože jsou naši žáci určitým způsobem limitováni, snažíme se je naučit využívat zdroje informací, pracovat s nimi.

Demokratická škola. Musí být důsledně dodržovány demokratické principy, respektována osobnost každého žáka, jeho práva. Každý žák se musí cítit ve škole bezpečně, mít jistotu, že mu pomůžeme vyřešit i případné problémy.

Otevřenost školy. Předpokladem úspěšnosti školy je otevřenost veřejnosti, spolupráce s ní. Škola spolupracuje nejenom se zákonnými zástupci žáka, ale i veřejností odbornou. K tomu, aby žáci mohli prezentovat, čemu se ve škole naučili, využíváme dnů otevřených dveří, tradičního „Zpívání u stromečku“, dne dětí a různých vystoupení. Velmi dobrý ohlas mají představení divadelního souboru Slunovrat. Snažíme se rodiče získat pro účast na těchto dnech, zapojit je do činnosti. Velmi dobrou možností pro získání aktuálních informací ze života školy jsou internetové stránky, pravidelně aktualizované.

Mimoškolní a zájmová činnost. Rozsáhlá a pestrá nabídka zájmových kroužků a akcí je bezplatná nejenom z důvodu zapojení co největšího počtu žáků. Této části činnosti školy přikládáme maximální důležitost. Má obrovský vliv na motivaci, sebedůvěru žáků. Žákovi je umožněno dosáhnout úspěchu, získá kvalitní náplň volného času, v neformálním styku může získat nové kamarády, učitele se učí poznávat jinak než při výuce.

Sportovní klub Integra, o. s. Umožňuje zapojení našich žáků do organizované sportovní činnosti, členové klubu se účastní na sportovních soutěžích Českého svazu mentálně postižených sportovců a Speciálních olympiád, získávají mnohé úspěchy v soutěžích různé úrovně.

3.02. Výchovné a vzdělávací strategie:

společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

1) Profil absolventa školy jeho kompetence k učení	Strategie vedoucí k formování <u>kompetence k učení</u> absolventů školy
Žák dle svých individuálních schopností:	individuální přístup učitelů umožňuje zvolit optimální vzdělávací cestu, tempo pro každého žáka
• ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání v dalších předmětech	• klademe důraz na čtení s porozuměním, popřípadě používáme systémy AAK (alternativní a augmentativní komunikace), v počítání se zaměříme na praktické využití)
• dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	• využíváme kontrolních otázek, vedeme k vyhledávání informací, zjišťování odlišných a shodných znaků, využíváme počítačovou techniku, školní knihovnu
• používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	• zadáváme zajímavé domácí úkoly, měníme jejich formu
• chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků	• vedeme žáky k sebehodnocení v rámci skupiny prostřednictvím vyhodnocení zadaných úkolů, soutěží • pravidelně organizujeme a vyhodnocujeme znalostní soutěže a kvízy • snažíme se vytvořit atmosféru, která umožní pocit radosti z učení a úspěchu, ve vhodných případech realizaci vlastních nápadů
• používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	• vysvětlujeme a dbáme na aktivní a správné užívání obecných termínů, znaků a symbolů
• ovládá elementární způsoby práce s počítačem	• využíváme pc jako součásti řešení úkolů
• uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích	• nacvičujeme jednoduché praktické situace

2) Profil absolventa školy jeho kompetence k řešení problémů	Strategie vedoucí k formování <u>kompetence k řešení problémů</u> absolventa školy
Žák dle svých individuálních schopností:	
• překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem	• zadáváme problémové úlohy z praktického života, motivujeme žáky k vyřešení těchto úkolů
• řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	• pracujeme s chybou, vedeme žáky k aktivní a pozitivní spolupráci s učitelem, rozvíjíme logické a tvůrčí myšlení
• vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	• učíme žáky získávat a třídit informace z ústních zdrojů, médií (internetu), knih a učebnic • nezbytná pro nás je bezprostřední zpětná vazba (diskuse ve skupině, hodnocení, sebehodnocení)
• nenechá se při řešení problému odradit nezdařením přijímá důsledky svého rozhodnutí	• vytváříme modelové situace
• ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů	• snažíme se o posílení důvěry v učitele • exkurzemi, besedami s policií, hasiči učíme žáky zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla, ochrana člověka za mimořádných situací)

3) Profil absolventa školy jeho komunikativní kompetence	Strategie vedoucí k formování <u>komunikativních kompetencí</u> absolventů školy
Žák dle svých individuálních schopností:	
komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem	- vedeme žáky k vhodné formě komunikace s dětmi, učiteli i ostatními dospělými - vytváříme sociálně únosnou formu řeči
rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností	- pěstujeme u dětí schopnost naslouchat názorům jiných a tolerovat je - ve výuce používáme metody tichého čtení a kooperativního učení
vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem	dle individuálních schopností vyžadujeme od žáků odpovědi na jednoduché otázky
chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály	dle individuálních schopností dětí pěstujeme dovednost písemné a elektronické komunikace
zvládá jednoduchou formu ústní i písemné komunikace nebo její alternativní formy	
vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor	dbáme o integraci našich žáků do většinové společnosti (návštěva kulturních akcí, vystupování a prezentace činnosti školy na veřejnosti, spolupráce na společných projektech se základními školami)
využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	využíváme školní časopis, webové stránky školy, internet, rádio „Školák“
využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci	- zapojujeme žáky do třídních, mezitřídních, školních a regionálních soutěží, mistrovství republiky - umožňujeme žákům podílet se na řešení problému ve spolupráci s rodiči a zástupcem školy

4) Profil absolventa školy jeho sociální a personální kompetence	Strategie vedoucí k formování <u>sociálních a personálních kompetencí</u> absolventů školy
Žák dle svých individuálních schopností:	
• má základní představu o vztazích mezi lidmi	• navozováním modelových situací upevňujeme v chování dodržování společně dohodnutých pravidel i běžných norem slušného chování
• orientuje se v prostředí, ve kterém žije	• modelovými situacemi, řízeným dialogem a diskusí učíme děti optimálním vzorům vztahů v rodině
• podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách	• upozorňujeme a diskutujeme o narušování dobrých vztahů mezi dětmi a na příkladech z literatury, médií i reálného života poukazujeme na problematické vztahy dospělých
• uplatňuje základní návyky společenského chování	• pěstujeme u dětí schopnost práce v týmu, vedeme je k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce, sociálních her, soutěží, kulturních vystoupení, prezentací vlastních dovedností
• navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi	• účast na kulturních akcích pořádaných pro děti z různých škol dává našim žákům možnost porovnávat své chování s chováním ostatních dětí a uvědomit si případné nedostatky
• rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky	• dáváme žákům šanci k nápravě jejich chyb v chování, uvážlivě používáme ve výchově tresty
• uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby	• připravujeme děti na život v dospělosti (seznamujeme je se základními právy a povinnostmi)
• prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí	• využíváme spolupráci SPC, popřípadě dalšími odborníky (psycholog, psychiatr) • integraci žáků s různým postižením v budově naší školy pěstujeme u dětí vnímavost k potřebám nemocných a postižených lidí (společné akce žáků celé školy – Den dětí, vystoupení umělců,)

5) Profil absolventa školy jeho občanské kompetence	Strategie vedoucí k formování <u>občanských kompetencí</u> absolventů školy
Žák dle svých individuálních schopností:	
• využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti	• opakovaně a přiměřeně k jejich věku a mentálním schopnostem seznamujeme děti se základními právy a povinnostmi žáka a občana, se státními orgány a institucemi, se všemi důsledky protiprávního jednání
• má povědomí o základních právech a povinnostech občanů	• komunikaci s úřady poznávají žáci prostřednictvím exkurzí do veřejných institucí, učí se jí pomocí navození životních situací
• dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití	• seznamujeme děti s nutností ochrany přírody (besedy s odborníky, ozdravné pobyty, videokazety)
• chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí	• vedeme děti k aktivní péči o životní prostředí (třídění odpadu, sběr papíru, péče o ptactvo, koutky přírody, úklid okolí školy, šetření energiemi)
• dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob	• spolupráce v multikulturním kolektivu, společné soutěže, vystoupení a kulturní akce umožňují dětem zvládnout soužití ve skupině • upozorňujeme děti na možnost vzniku krizových situací, vedeme je k jejich zvládání (besedy s policií, pobyty v přírodě, nácvik evakuace školy, ochrana člověka za mimořádných událostí)

6) Profil absolventa školy jeho občanské kompetence	Strategie vedoucí k formování <u>pracovních kompetencí</u> absolventů školy
Žák dle svých individuálních schopností:	při pracovních činnostech se zaměřujeme na rozvoj hrubé i jemné motoriky
• má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností	• žáky vedeme ke znalosti základních pracovních postupů, posilujeme a s věkem, dle schopností dětí, rozšiřujeme základní pracovní dovednosti (nápodoba a dodržování pracovního postupu učitele)
• zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech	• vedeme děti k úctě k práci své (koutek přírody, výstavky žák. prací, dárky, soutěže, péče o okolí školy, sběr přírodnin, výzdoba školy), ale i předchozích generací (ochrana památek, vztah k městu,...)
• pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly	• opakovaně u žáků posilujeme znalost pracovního režimu, řádů odborných učeben, školního řádu, zásad první pomoci (videokazety, praktický nácvik) a vyžadujeme jejich dodržování
• soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění	• žáky dle jejich individuálních možností zapojujeme do společné práce, vedeme je ke snaze o dosažení co nejlepších výsledků
• respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce	• posilujeme schopnost kriticky a objektivně se vyjádřit k práci spolužáků
• přijímá posouzení výsledků své práce	• podněcujeme žáky k přijímání objektivního hodnocení své práce
• dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů	• důsledně dbáme na dodržování pravidel a zásad bezpečnosti a hygieny práce
• dokáže vyhledat poradenské a zprostředkovatelské služby	• opakovaně navštěvujeme s žáky ÚP a nezisková zařízení zabývající se pracovními možnostmi pro postižené občany na trhu práce

7) Profil absolventa školy jeho odborné kompetence	Strategie vedoucí k formování odborných kompetencí absolventů školy
Žák dle svých individuálních schopností:	
• dodržuje BOZP, hygienické a požární předpisy	• opakovaně vedeme žáky k pochopení a vytváření bezpečného pracovního prostředí pro sebe i spolužáky
• používá osobní ochranné pracovní prostředky	• dbáme na používání pracovních oděvů ve všech odborných předmětech na všech pracovištích
• pracuje podle instrukcí a návodů, dodržuje stanovené normy a předpisy	• vedeme žáky k respektování technologických postupů při vaření, ručních a domácích pracích
• dokáže zvolit vhodné pracovní pomůcky, materiály a pracovní nástroje	• opakovaně vedeme žáky k jejich poznávání a pojmenování
• pracuje v případě potřeby za pomoci druhé osoby	• využíváme pedagogické a osobní asistence
• umí zkontrolovat kvalitu své práce	• vedeme žáka k sebekontrolě porovnáním s ostatními
• zná význam a účel své práce	• vedeme žáky k pochopení smysluplnosti vykonávané práce
• zná společenské a finanční ohodnocení své práce	• vedeme žáky k cílenému získávání informací využíváním stránek ÚP
• nakládá s energiemi, materiály, vodou, odpady a jinými látkami šetrně vzhledem k životnímu prostředí	• opakovaně posilujeme nutnost ekologicky vnímat životní prostředí při pracovním procesu

3.03. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Speciální vzdělávací potřeby. Přestože charakter naší školy je zaměřen na žáky, kteří mají různým způsobem snížené rozumové schopnosti, vytváříme pro kompenzaci těchto odlišností co nejlepší podmínky. Systém výuky je prostupný dle možností, schopností a zdravotních potřeb žáků. U velmi specifických potřeb žáků je využíváno individuálních vzdělávacích plánů, které upravují délku studia, učební plány, vzdělávací obsah a organizaci výuky.

Při vzdělávání žáků uplatňujeme speciální pedagogické postupy a alternativní metody výuky za pomoci všech dostupných podpůrných opatření.

Výuku provádí odborníci - speciální pedagogové za pomoci asistentů pedagoga, popřípadě osobních asistentů. Individuální vzdělávací plány jsou konzultovány se SPC.

Tělesné a kombinované postižení. Vzhledem k tomu, že škola je bezbariérová, máme veškeré podmínky (personální i materiální) vzdělávat i žáky s tělesným postižením či kombinovaným postižením. Do obsahu ŠVP jsou zařazeny hodiny zdravotní tělesné výchovy s ohledem na individuální potřeby žáků.

Zrakové postižení. Škola je dostatečně připravena i na případné vzdělávání zrakově postižených (v kombinaci s mentálním postižením). V případě vzdělávání těchto žáků je využíváno pomoci SPC pro zrakově postižené, které sídlí také v Hradci Králové.

Vady řeči. Naši žáci ve svém věku mají již vybudovanou vlastní formu komunikace, kterou respektujeme. Jsme schopni prostřednictvím SPC rodičům poskytnout kontakt na klinickou logopedickou péči a posléze ji uplatňovat ve škole v rámci jazykového vyučování a dalších předmětů.

3.04. Průřezová témata

Ve vzdělávání v praktické škole jednoleté jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Člověk a životní prostředí**
- **Mediální výchova**
- **Člověk a svět práce**

Osobnostní a sociální výchova

Obsahuje tematické celky **Osobnostní rozvoj** a **Sociální rozvoj**. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků. Uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování, řešení problémů; prohlubování dovedností pro celoživotní učení
- **Sebepoznání a sebepojetí** – znám sebe sama, moje chování, druzí jako zdroj informací o mně; moje vztahy k sobě a druhým lidem
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání; sociální interakce; organizace vlastního času

- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace); způsobilost hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – cvičení pozorování; vzájemné poznávání se ve skupině (ve škole, v zaměstnání, poznávání dalších lidí), nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem;
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy ve skupině/třídě (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se);
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování; verbální i nonverbální komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování); řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, sebe prezentace, žádost apod.; odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace.

Člověk a životní prostředí

Obsahuje tematické celky **Ekosystémy a Vztah člověka k prostředí**, které umožňují pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí a získání základů odpovědného přístupu v osobním a profesním jednání.

Ekosystémy

- Vzájemné vztahy organismů a prostředí; struktura a funkce ekosystémů; základní podmínky života; ochrana přírody; les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, způsob hospodaření, jejich okolí); změny okolní krajiny vlivem člověka; vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhovatá odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce); kulturní krajina

Vztah člověka k prostředí

- Vztahy člověka k prostředí, k nejbližšímu okolí (aplikace na místní podmínky); vliv prostředí na lidské zdraví; principy udržitelnosti rozvoje; aktuální ekologické problémy; naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, řešení odpadového hospodářství, vliv jednání lidí na prostředí); lokální ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).

Mediální výchova

Mediální výchova ve dvou tematických celcích **Vnímání mediálního sdělení a**

Fungování a vliv médií ve společnosti prezentuje poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace.

Vnímání mediálních sdělení

- Hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení; informace o možnosti tzv. klamavé reklamy.

Fungování a vliv médií ve společnosti

- Vliv médií na každodenní život; role médií v životě jednotlivce; vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); bezpečnost při využívání internetu

Člověk a svět práce

Základním cílem průřezového tématu je v obecné rovině seznámení žáků s orientací na trhu práce a příprava takového absolventa, který si osvojil návyky a pracovní postupy využívané v každodenním životě i v budoucím pracovním uplatnění a chápe význam práce v životě člověka. Průřezové téma Člověk a svět práce zahrnuje tematické celky **Práce a zaměstnanost** a **Sebereprezentace**.

Práce a zaměstnanost

- Hlavní oblasti světa práce; charakteristické znaky práce a jejich aplikace na možnosti pracovního uplatnění (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, pracovní doba, bezpečnost a ochrana zdraví při práci); trh práce a jeho ukazatele; požadavky zaměstnavatelů; problémy nezaměstnanosti; získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.
- Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.

Sebereprezentace

- Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.

Zastoupení průřezových témat v ročnících a předmětech

	Osobnostní a sociální výchova	Člověk a životní prostředí	Mediální výchova	Člověk a svět práce
Český jazyk a literatura	X		X	X
Matematika	X		X	X
Počítače			X	X
Člověk a svět	X	X	X	
Výtvarná výchova	X	X	X	
Hudební výchova	X		X	
Tělesná výchova	X			X
Zdravotní tělesná výchova	X			X
Výchova ke zdraví	X	X		X
Rodinná výchova	X		X	X

Domácí práce	X			X
Ruční práce	X	X	X	X
Vaření	X	X		X

Průřezová témata plníme zařazením do vyučovacích předmětů – viz tabulka zařazení a aktuálně účastí na projektových dnech, které škola pořádá. Témata projektových dnů jsou volena dle nabídky jednotlivých institucí, možností školy, zájmu a potřeb žáků. Forma plnění průřezových témat je aktualizována v tematických plánech jednotlivých předmětů.

Osobnostní a sociální výchova

- je součástí nejen všech vyučovacích předmětů, ale i výchovné a pedagogické činnosti učitelů, děti získávají a upevňují si tyto schopnosti a znalosti i při volnočasových aktivitách, soutěžích, setkáních s veřejností při návštěvách divadla, kina, výstav, besedách s městskou policií, při exkurzích na úřady – matrika a úřad práce, účastí na týdnu besed v rámci min. prev. programu, účastí na lyžařském výcviku a adaptačním kurzu, při respektování a znalosti pravidel chování – školního řádu, při získávání praktických zkušeností správného chování k menšinám - pořádáme projektový den Romský svět apod.

Člověk a životní prostředí

- je součástí vyučovacích předmětů Čas, Vkz, Vv, Rp, Rv, Dp a V. Pravidelně dvakrát ročně se koná den v přírodě, dvakrát ročně lesní pedagogika (setkání s lesníky Městských lesů HK), exkurze a návštěvy ZOO, Zverimexu, Obřího akvária, přírodovědného centra v ZŠ Bezručova, účastí na canisterapii ve škole, návštěvou zahradnických center, sběrem žaludů a kaštanů jako krmiva pro lesní zvěř (spolupráce s mysl.sdružením), návštěvami čistírky odpadních vod, infocentra ČEZu, třídění odpadu v Plotištích, sběrem papírů a vršků od plast. láhví, tříděním odpadu v rámci školy, návštěvou záchr. stanic pro zvířata a psího útulku, realizuje se formou programů EVVO centra Sever, návštěvou muzea a jeho výstav, projekcí přírodověd. filmů (Ekofilmy), pořádáme projektový den Země, žáci si mohou prakticky ověřit své zkušenosti ve školním zookoutku (chov ptáků a hlodavců) a prací na úpravě zeleně školy atd.

Mediální výchova

- je součástí vyučovacích předmětů Čj, Čas, Vkz, Počítače, Hv, Rv, Vv, Tv, Vaření. Je náplní besed a diskuzí se žáky o filmech a televizních programech a exkurzích. Realizuje se formou práce s internetem, poslechem rozhlasu, sledováním školních nástěnek, vyhledáváním gastronomických receptů v časopisech. Žáci si prakticky ověřují své zkušenosti při tvorbě příspěvků do školního časopisu Ferda nebo rádia Školák.

Člověk a svět práce

- je součástí předmětů Čj, M, Počítače, Vkz, Rv, Domácí práce, Rp a Vaření. Realizuje se besedou s bývalými spolužáky o jejich životě a zaměstnání, návštěvami Skoku do života, kde by se žáci mohli pracovně uplatnit, exkurzí do domovů se sociální péčí, účastí na soutěži výrobků ručních prací, účastí v zájmových mimoškolních aktivitách – keramika a chovatelství, atd.

4. Učební plán

4.01. Rozvržení učiva v 1. ročníku praktické školy jednoleté

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	Minimální časová dotace	Skutečná časová dotace	1. ročník
Jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	3	3
Matematika	Matematika	2	2	2
Informační a komunikační technologie	Počítače	1	1	1
Člověk a společnost	Člověk a svět	1	1	1
Společenskovední základy				
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	2
	Hudební výchova		1D	1D
Člověk a zdraví	Tělesná výchova / Zdravotní tělesná výchova	3	2 + 1D	2 + 1D
	Výchova ke zdraví		1	1
Odborné činnosti	Rodinná výchova	3	3	3
	Domácí práce	3	3	3
	Ruční práce	6	5	5
	Vaření		1 + 4D	1 + 4D
Disponibilní čas. Dotace		6	6	6
Průřezová témata	P	P	P	P
Celková časová dotace		30	30	30

P – průběžné plnění průřezových témat formou integrace do jednotlivých vyučovacích předmětů

D - disponibilní časová dotace

4.02. Poznámky k učebnímu plánu

Přehled povinných předmětů:

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Počítače
- Člověk a svět
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Výchova ke zdraví
- Rodinná výchova
- Domácí práce

Předměty odborných činností (dle profilace školy):

- Ruční práce
- Vaření

Předmět speciálně pedagogické péče:

- Zdravotní tělesná výchova

- předměty Hudební výchova využívá 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace
- předmět Zdravotní tělesná výchova - adekvátní náhrada povinné tělesné výchovy, je předmětem speciálně pedagogické péče a je posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace
- předmět Ruční práce (odborný předmět profilace školy) využívá 5 vyučovacích hodin z minimální týdenní časové dotace; žáci jsou děleni do skupin ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- předmět Vaření (odborný předmět profilace školy) využívá 1 vyučovací hodinu z minimální týdenní časové dotace a je posílen o 4 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace

Rozvržení učiva do týdnů ve školním roce a počty vyučovacích hodin jsou zpracovány aktuálně každoročně v tematických plánech jednotlivých předmětů.

5. Učební osnovy

5.01. Vzdělávací oblast Jazyková komunikace - předmět Český jazyk a literatura - zkratka Čj

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	3

Vzdělávací oblast jazyková komunikace je realizována stejnojmenným vzdělávacím okruhem, který začleňuje tematické celky: **Jazyková výchova, Komunikativní a slohová výchova a Literární výchova.**

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života
- srozumitelnému vyjadřování
- formulování vlastních požadavků
- osvojení si dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů
- rozvíjení základních literárních poznatků
získávání poznatků obsahově souvisejících s profesní přípravou a praktickými činnostmi

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a svět práce a Mediální výchova.**

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma se prolíná celým vyučovacím i životním procesem. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům (s ohledem na jejich specifika a možnosti) rozvíjet jejich osobnost, vlastnosti, postoje, sebeúctu, sebedůvěru a přebírat zodpovědnost za své jednání v různých situacích denního života i při práci. Klade důraz na získávání praktických dovedností, hledání cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích především prostřednictvím témat směřujících k sebezpoznání, zdravému sebepojetí, k udržení psychického zdraví (psychohygieně) a vzájemné komunikaci.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- utváření pozitivních postojů a porozumění sobě samému a druhým

- rozvíjení sebedůvěry, regulace nežádoucích projevů vlastního chování a účelnému prezentování se v různých situacích
- utváření dobrých mezilidských vztahů a rozvíjení dovednosti dobré komunikace
- rozvíjení dovedností pro vzájemnou spolupráci a pomoc a uvědomování si její hodnoty
- rozvíjení základních specifických dovedností pro zvládání různých sociálních situací
- akceptování různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby

Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace. Ve vzdělávání charakterizujeme mediální výchovu jako nauku o médiích a jejich vlastnostech. Cílem mediální výchovy je seznámit žáky s podstatou moderních médií a jejich vlastnostmi. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje stále větší schopnost umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa prostřednictvím médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiu nabízena, mají nestejnorodý charakter, jsou vytvářena s různými záměry. Úroveň mediální gramotnosti zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií, orientaci v obsahu sdělení a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro získávání informací, vzdělávání a naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vytváření představ o roli médií v každodenním životě
- rozpoznání důvěryhodnosti informací z různých druhů médií
- rozvíjení komunikačních schopností, zvláště při veřejném vystupování;
- uvědomování si hodnoty vlastního života
- rozvíjení citlivosti vůči předsudkům (zejména o menšinách) i jednotlivci

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Koncepce vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Základním cílem je příprava takového absolventa, který si osvojil návyky a pracovní postupy v každodenním životě i budoucím pracovním zařazení a chápe význam práce v životě člověka. Za pomoci různých institucí a pracovních asistentů se dokáže zařadit na trh práce i do života. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti získané v praktické složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s uplatněním ve světě práce, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- motivaci pro zapojení do pracovního života

- dovednostem získat informace o profesních příležitostech a srovnání se svými předpoklady
- rozvíjení dovedností verbální prezentace při jednáních s potencionálními zaměstnavateli
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura budou:

- označovat hlavní myšlenky obsažené v textu, klást vhodné dotazy k textu, vysvětlovat významy neznámých slov (k. k učení)
- předkládat dostatečné množství zdrojů informací, třídit je a umožňovat žákům práci s médii (k. k učení, k. k řešení problémů)
- sledovat úspěšnost jednotlivých žáků, oceňovat jejich pokroky, vést žáky k vzájemnému sdělování vlastních pocitů a názorů (k. k učení, k. sociální a personální)
- seznamovat žáky se systémem veřejné správy ČR, navštěvovat jednotlivé úřady, vyplňovat formuláře, řešit modelové situace (k. občanské)
- vybízet žáky ke kladení věcných otázek a vedení konstruktivního dialogu (k. komunikativní)
- objasňovat významy sdělení, v modelových situacích prověřovat adekvátní chování (k. komunikativní)
- zabezpečovat přístup k médiím (k. komunikativní)
- zadávat úkoly k procvičení komunikačních schopností (k. komunikativní)
- podporovat zdravé vztahy v kolektivu, soutěživost, slušné chování, vytváření vztahů s okolím (k. komunikativní)
- zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují (k. sociální a personální)
- učit žáky rozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům (k. sociální a personální)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura

Hodnocení bývá většinou slovní, někdy doplněno motivačními razítky nebo známkou. Je závislé na individuálních schopnostech žáka.

Při vlastním hodnocení klademe důraz podle důležitosti na tyto schopnosti:

- srozumitelně a bezchybně číst krátký text nahlas
- číst s porozuměním, správně odpovídat na otázky k čtenému textu, orientovat se v textu, volně převyprávět text
- využívat čtenářských dovedností k získávání potřebných informací v každodenním životě
- chápat četbu, její poslech a sledování vhodných divadelních a filmových děl jako zdroj informací a smysluplnou náplň volného času
- psát čitelně a úhledně
- napsat osobní údaje /jméno, příjmení, datum narození, bydliště/, podepsat se
- opisovat a přepisovat slova a věty, popř. krátký text
- psát slova a krátké věty podle diktátu
- prakticky využívat získané dovednosti psaní, osvojit si základní formy písemného styku /psaní přání, pozdravu, dopisu, jednoduché žádosti, vyplňování dotazníků a jiných tiskopisů/
- mluvit srozumitelně /správně vyslovovat, mluvit v přiměřeném tempu/

- komunikovat v běžných životních situacích
- zvládat základní pravidla komunikace a slovní formy společenského styku /pozdrav, prosba, poděkování/

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Jazyková výchova	
rozlišit věty, slova, slabiky	poznat větu, slovo, slabiku rozlišit věty podle znamének rozpoznat základní slovní druhy a určit jejich mluvnické kategorie	Nauka o slově – třídění slov, stavba slova. Tvarosloví, větná stavba, druhy vět. Mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves.	
- dokázat jednoduchou formou písemně komunikovat - zdokonalovat úpravu psaného textu	procvičovat psací i tiskací abecedu, zvládat přepis a opis krátkého textu	Odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu.	
uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka	správně používat získané poznatky z mluvnice	Rozšiřování slovní zásoby, její styl, terminologie hlavní principy českého pravopisu.	
- snažit se o správnou výslovnost	zdokonalovat výslovnost problémových hlásek		
orientovat se v krátkém textu	reprodukovat přečtený text	Popis jednoduchého textu.	
orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích	umět vyhledávat v Pravidlech, slovnících a encyklopediích	Práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu.	
		Komunikační a slohová výchova	
přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti	- tvořit správné věty - odpovídat celou větou	Reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky ústně i písemně.	

ŠVP PRŠ jednoletá, platnost od 1. 9. 2020

	vyprávět přečtený text		
- sestavit odpovědi na otázky - ústně a písemně	napsat odpovědi a otázky písemně	Úprava písemných projevů.	
komunikovat v běžných situacích	nadepsat obálku, napsat krátký dopis, blahopřání k svátku <i>Zvládat mezilidskou komunikaci.</i>	Telefonování, psaní přání, blahopřání <i>Osobnostní rozvoj.</i>	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
zapamatovat si krátký text	pochopit krátký text	Reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky ústně i písemně.	
vyprávět podle předem dané osnovy	krátce vyprávět důležité zážitky	Vyprávění vlastních zážitků.	
umět uvítat, rozloučit se, představit se	naučit se základy slušné komunikace	Požádání o informaci, podání informace, seznamování a představování. Zdvořilostní obraty - uvítání, rozloučení, představování. Mimojazykové prostředky řeči - gesta, mimika.	
popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem	popsat základní předměty denní potřeby	Popis předmětů a činností.	
		Literární výchova	
- číst s porozuměním - zvládnout techniku tichého čtení	- dle svých schopností číst text - pochopit a dle návodných otázek a obrázků reprodukovat text <i>Získávat verbální dovednosti použitelné v práci.</i>	Čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů. Porozumění textu, lidová slovesnost. <i>Texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů).</i>	<i>Člověk a svět práce Výchova k práci</i>
vyprávět jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků	namalovat obrázek vyjadřující děj příběhu	Vyprávění příběhu na základě obrázků.	

ŠVP PRŠ jednoletá, platnost od 1. 9. 2020

• umět ústně formulovat dojmy z četby	• naučit se v knihovně hledat vhodné knihy	Literatura pro děti, mládež, dospělé, významní spisovatelé.	
• dramatizovat jednoduchý příběh	<i>Naučit se pracovat s medií</i>	Dramatizace.	
• umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem	• umět pracovat s knihou	<i>Využití medií v každodenním životě.</i> Práce s textem - časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie.	<i>Mediální výchova</i>

5.02. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace - předmět Matematika - zkratka M

Charakteristika předmětu

Předmět je založen na praktických činnostech a dovednostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a geometrické představivosti.

Žáci si prohlubují a osvojují základními matematickými pojmy a symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulatoru. Předmět Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí žáky dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	2

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na tematické okruhy:

Čísla a početní operace - žáci si prohlubují aritmetické operace propojené s reálnými situacemi, učí se třídit a seskupovat data podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky - kalkulatory. Znalosti uplatňují při manipulaci s penězi, platební kartou.

Geometrie - žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.

Cílem vyučování matematice je poskytovat žákům takové matematické vědomosti a dovednosti, které jim umožní řešit základní problémy a úkoly, s nimiž se budou setkávat v praktickém životě.

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Matematika budou:

- navozovat situace, v nichž žák bude užívat matematickou terminologii a obecné symboly (k. k. k učení)
- učit žáka vyhledávat a třídit jednoduchá data dle návodu (k. k. k učení)
- rozvíjet paměť a logické myšlení žáka při používání mechanických postupů (k. k. k učení)
- formou zajímavých a zábavných úloh budou rozvíjet logické myšlení a paměť (k. k. k řešení problémů)
- umožňovat žákovi pracovat s využitím výpočetní techniky a různých matematických pomůcek (k. k. k řešení problémů)
- umožňovat žákovi užívání matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikosti a manipulace s penězi),(k. k. komunikativní)
- navozovat situace, při nichž žák porozumí obsahu sdělení a reaguje na ně (k. k. komunikativní)
- vést žáka k užívání matematických pojmů (k. k. komunikativní)
- umožňovat žákovi poznávat a pojmenovávat matematické symboly a vést ho k jejich používání (k. k. komunikativní)
- navozovat situace spolupráce při řešení matematických úkolů (k. sociální)
- formou práce s penězi navozovat životní situace a vést žáka ke správným normám chování (nakupování),(k. k. sociální)
- motivovat žáka k respektování pravidel i sebe navzájem (k. k. sociální)

- vést žáka k samostatnosti a zároveň ke schopnosti soužití v multikulturním kolektivu (k. k. občanské)
- vést žáka ke zdokonalování základních rýsovacích dovedností a grafického projevu (k. k. pracovní)
- umožňovat žákovi používání kalkulátoru a výukových programů (k. pracovní)
- ukazovat žákovi spojitost tohoto předmětu s pracovními činnostmi (měření, manipulace s penězi),(k. k. pracovní)
- během skupinové práce vést žáka ke koncentraci a vytrvalosti (k. k. pracovní)
- vyžadovat dodržování správných pracovních postupů (k. k. pracovní)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Matematika

Hodnotíme:

- schopnost použití názoru
- míru zvládnutí základních početních operací
- dílčí kroky, nikoli pouze konečný výsledek
- míru pokroku za dané období, též snahu, aktivitu a výdrž
- zvládnutí algoritmů při řešení příkladů
- v geometrii hodnotíme zvládnutí zacházení s geometrickými pomůckami s ohledem na grafomotorické schopnosti žáka

MATEMATIKA			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
Žák by měl:	Žák by měl:		
• číst, zapisovat, porovnávat čísla	• číst, zapisovat, porovnávat čísla	Celá čísla – obor přirozených čísel. Číselné řady, kvantitativní vztahy, porovnávání čísel. Rozklad čísla v desítkové soustavě. Početní operace s nulou. Práce s kalkulaátorem.	Člověk a svět práce
• používat početní operace sčítání a odčítání	• používat početní operace sčítání a odčítání		Meziáltní výchova
• porozumět zadání matematické úlohy	• porozumět zadání matematické úlohy		Informatika – práce na PC kalkulátor
• řešit jednoduché slovní úlohy	• řešit jednoduché slovní úlohy		
• uplatňovat matem. znalosti při manipulaci s penězi	• zvládat početní úkony s penězi	Bankovky, mince, platební karta a manipulace s nimi.	Vaření - nákupy Rv – rozpočet rodiny
• používat základní jednotky délky, času, hmotnosti a objemu	• používat základní jednotky délky, času, hmotnosti a objemu	Základní fyzikální veličiny – km, m, l, hod, min, kg, g.	Vaření Ruční práce
• provádět měření a vážení v praxi	• provádět měření a vážení v praxi	Orientace a úlohy na orientaci v ploše, času a prostoru.	Vaření Ruční práce
• znát a užívat základní pojem hodina, minuta, den, týden, měsíc a rok	• znát a užívat základní pojem hodina, minuta, den, týden, měsíc a rok	Určování času s přesností na půlhodiny, čist čas v digitální podobě, dny, měsíce, rok	Člověk a svět Osobnostní a soc. výchova
• zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti	• zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti	Bod, čára, přímka, úsečka.	
• rozeznávat geometrické útvary	• rozeznávat geometrické útvary	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, osa souměrnosti.	
• poznat a určit v prostoru tělesa	• poznat a určit v prostoru tělesa	Krychle, kvádr, koule, válec, kužel.	

ŠVP PRŠ jednoletá, platnost od 1. 9. 2020

• umět pracovat s pravítkem	• umět pracovat s pravítkem	Měření pomocí pravítka a různých druhů měřidel.	Ruční práce
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	Orientace v jednoduché tabulce.	

5.03. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie - předmět Počítače - zkratka Pc

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Do této oblasti je možno zařadit také práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem. Žáci si prostřednictvím vzdělávacího okruhu Informační a komunikační technologie osvojí obsluhu počítače na elementární úrovni práce a práci s výukovými programy.

Získané dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter nejen ke všem ostatním složkám vzdělávání, ale žáci je mohou využívat i v dalších činnostech osobního života. Využívání ICT ve vzdělávání žáků je nutno přizpůsobit individuálním specifickým potřebám a

Schopnostem. Je třeba navázat na podpůrné a kompenzační technologie, které žák využíval v základním vzdělávání.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	1

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikativní technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání digitálních technologií a využívat je v praktickém životě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytvoření kladného vztahu k moderním technologiím
- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- chápání informačních a komunikativních technologií a k získávání nových informací;
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- prezentování výsledků své práce prostřednictvím ICT technologií
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a o způsobu ochrany před zneužitím

Do učiva je integrováno průřezové téma **Mediální výchova a Výchova k práci a zaměstnanosti**.

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Počítače budou:

- učit žáka pracovat s výukovými programy (k. k. k učení)
- vést žáka k vyhledávání informací na internetu, jejich třídění a následnému využití (k. k. k řešení problémů)
- navozovat spolupráci mezi žáky při řešení společných úkolů (k. k. sociální a personální)

- vést žáka k dodržování pravidel daných řádem počítačové učebny (k. k. občanské)
- práce s počítačem, internetem - bezpečný internet
- učit žáka prezentovat výsledky své práce - internet, multimediální prezentace (k. k. pracovní)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Počítače:

Hodnotíme:

- míru zvládnutí obsluhy počítače
- schopnost pracovat s výukovými programy
- úroveň zvládnutí práce s textovými a grafickými editory
- dále pak schopnost využít internet jako zdroj informací a poznání

POČÍTAČE			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
dodržovat pravidla bezpečnosti práce s VT	dodržovat pravidla bezpečnosti práce s VT	HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC bezpečnostní zásady práce s počítačem.	<i>Mediální výchova Člověk a svět práce</i>
ovládat základní obsluhu počítače	ovládat základní obsluhu počítače	Základní počítačové vybavení a další programové vybavení. Základní komponenty počítače, práce s myší a klávesnicí.	
rozumět základním pojmům informační činnosti	rozumět základním pojmům informační činnosti	Operační systém. Spuštění a ukončení činnosti operačního systému otevírání programů, práce s okny. Vytváření, přesun, kopírování a mazání souborů a složek.	
- zvládat psaní jednoduchých zpráv - využívat výukové programy, hry	- zvládat psaní jednoduchých zpráv - využívat výukové programy, hry	Aplikační software, textový procesor. Základní funkce – textového procesoru / grafického editoru. Práce s výukovými programy.	
vyhledávat informace na internetu	vyhledávat informace na internetu	Internet zdroj informací. Práce s internetem – vyhledávání informací a obrázků, školní stránky.	
- zvládat základní způsoby elektronické komunikace - zvládat základní funkce mobilního telefonu, digitálních aparátů atp.	- zvládat základní způsoby elektronické komunikace - zvládat základní funkce mobilního telefonu, digitálních aparátů atp.	Elektronická komunikace. Komunikace na PC, práce s e-mailem. Používání mobilního telefonu - přijetí hovoru, zprávy SMS.	

5.04. Vzdělávací oblast Člověk a společnost a Člověk a příroda - předmět Člověk a svět - zkratka Čas

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má komplexní charakter. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Vzdělávání v této oblasti směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen ve vztahu k sobě, ale i ve vztahu k druhým a nenechali sebou manipulovat.

Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Při praktických činnostech se žáci snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení různých problémů. Dále sledují změny, ke kterým dochází v přírodě během ročních období, a uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí a jednání v duchu udržitelného rozvoje.

Vzdělávací obsah vzdělávacího okruhu **Společenskovední základy** je rozdělen do čtyř tematických celků: **Místo, kde žijeme**, **Lidé kolem nás**, **Lidé a čas** a **Rozmanitost přírody**.

V tematickém celku **Místo, kde žijeme**, se žáci učí, na základě poznávání nejbližšího okolí, chápat organizaci života v rodině, v obci, ve městě. Při vzdělávání je kladen důraz na praktické poznávání místních a regionálních zvyklostí a na přímé utváření zkušeností žáků. Praktické činnosti postupně rozvíjejí jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém celku **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se základními právy a povinnostmi občana. V tematickém celku **Lidé a čas** se žáci učí orientovat se v čase. V tematickém celku **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy. Uvědomují si rozmanitost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si představili, že Země a život na ní je jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v souladu a rovnováze. Tuto rovnováhu může člověk snadno narušit a jen velmi obtížně obnovit. Sledováním vlivu lidské činnosti na krajinu se žáci učí hledat možnosti, jak mohou sami přispět k její ochraně. Odhalují souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem lidí v nejbližším okolí, v regionu, na území České republiky i ve světě.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	1

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání svého nejbližšího okolí a formování zájmu o dění v místě bydliště a zemi, kde žije
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- odpovědnému jednání ve vztahu k sobě i druhým osobám, nenechat se manipulovat
- využívání nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě

- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- uvědomění si propojení člověka a přírody a jejich vzájemného ovlivňování
- ochraně životního prostředí a ekologickému jednání

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Člověk a životní prostředí.**

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Člověk a svět budou:

- střídat takové metody, které žákovi pomůžou při práci s názornými pomůckami, s obrazovým materiálem, s pracovními listy, pracovními sešity, při práci s mapou
- zařazovat různé metody a formy práce, které vytvářejí příjemnou pracovní atmosféru a motivují žáka k prohlubování vědomostí
- upřednostňovat individuální přístup, který umožní zvolit odpovídající vzdělávací tempo pro každého žáka (k. k. sociální a personální)
- motivovat k vyhledávání informací o jeho bydlišti, přírodě v regionu i celé ČR, o místech, která navštívil a vést jej ke sdělování zážitků a pocitů, orientaci na mapě vést žáka ke čtení nejzákladnějších zeměpisných reálií a dbát na správné užívání obecných termínů, znaků a symbolů, při práci vést žáka k využívání dostupných PC programů, školní knihovny, sledování nástěnky s danou problematikou, účasti v anketách, vlastivědných soutěžích (k. k. k učení)
- prostřednictvím výše uvedených aktivit vést žáka k sebehodnocení, společné prezentaci výsledků individuálních, skupinových, mezitřídních (k. k. k učení)
- umožňovat žákovi prezentaci výsledků své práce, častými diskusemi směřovat žáka ke vzájemnému sdělování pocitů a názorů a povzbuzovat jej ke vzájemné komunikaci, k rozvoji a obohacování slovní zásoby, vyjadřovacích schopností a odbourávat jeho trému, při skupinové a týmové práci povzbuzovat žáka ke vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých (k. k. komunikativní)
- motivovat žáka k zájmu o učivo, navykat žáka pracovat ve skupině, týmu a vyžadovat osvojení a dodržování pravidel chování při týmové práci, vést žáka k objektivnímu hodnocení, sebehodnocení, integraci dětí s různým postižením vést žáka ke vzájemné toleranci, pomoci, ohleduplnosti vést žáka k ohleduplnosti k druhým, k péči o jejich zdraví a bezpečnost (k. sociální a personální)
- postupně a přiměřeně k věku a chápání žáka vysvětlovat nutnost péče o životní prostředí a poukazovat na kladný vliv každého z nás na ochranu přírody - intenzivněji k vysvětlování dochází během pobytů v terénu, péči o ptáčky a drobné zvířectvo ve školních voliérách, sběrem přírodnin pro lesní zvěř, aktivní účastí při třídění odpadů, šetřením energií, péči o školní i osobní majetek, besedami a častými diskusemi systematicky poučovat žáka o existenci a nutnosti dodržování školního řádu, zákonů a budovat v něm právní povědomí, pěstovat v žákovi státní hrdost, úctu k národům, ke státním symbolům, seznámit s politickým systémem republiky a EU, na základě multikulturního složení žakovského kolektivu vést k respektování různých etnik, prostřednictvím médií, tisku, besed upozorňovat na společenské a přírodní dění (k. občanské)
- postupně pomoci žákovi orientovat se v základních právních předpisech, vést ho k toleranci a respektování lidských práv, k úctě k lidem, stáří a k lidské práci
- prostřednictvím médií, tisku, besed upozorňovat na přírodní dění, na nebezpečí přírodních katastrof, všech možných situací ohrožení a seznamovat žáka s možnostmi jejich prevence a řešení, při řešení problémů během praktických cvičení v terénu, při

skupinových a týmových aktivitách podněcovat žáka ke spolupráci a k dodržování předem daných pravidel (k. občanské)

- zařazováním různých soutěží, her, kvízů vytvářet příležitosti pro vzájemnou komunikaci k daným problémům, stálou motivaci vést žáka k získávání informací z různých zdrojů – využití PC programů, internetu, odborných knih a časopisů, televizních vzdělávacích programů (k. k učení)
- pomáhat žákovi co nejčastěji osvojené teoretické znalosti uplatňovat v praxi – vycházkami do terénu, návštěvami zverimexů, naučných programů, účastí v soutěžích, anketách, péčí o drobné zvířectvo ve školních zookoutcích, péčí o květinovou výzdobu školy a parkovou úpravu okolí budovy školy, návštěvami muzea a magistrátu (k. k učení)
- soustavně vštěpovat žákovi vztah k přírodě a nutnost její ochrany, vytvářet modelové situace, ve kterých bude poukazovat na chování lidí k sobě i k přírodě (k. k řešení problémů)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Člověk a svět:

Slovně i známkou. Hodnotíme snahu žáka, při respektování jeho osobních limitů.

Hodnotíme:

- dle schopnosti řešit modelové situace
- dle aktivity a zájmu o předmět
- dle využití osvojených poznatků v praxi
- dle osvojených znalostí z předmětu

ČLOVĚK A SVĚT			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Místo, kde žijeme	
• zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy • znát důležitá místa ve městě, v obci • orientovat se v místní dopravě • znát státní symboly a jejich význam • seznámit se s významnými událostmi naší vlasti • jednat ekologicky a chránit životní prostředí	• zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy • seznámit se s významnými poznatky o naší vlasti, znát státní symboly • znát důležitá místa ve městě, v obci • orientovat se v místní dopravě • jednat ekologicky a chránit životní prostředí	Domov, škola, obec, okolní krajina. Naše vlast, zeměpisné uspořádání České republiky. Státoprávní uspořádání naší republiky. Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva. Státní symboly. Důležitá místa ve městě, v obci. Jízdní řády – autobus, vlak, dopravní obslužnost. Ochrana životního prostředí.	<i>Osobnostní a sociální výchova –mezilidské vztahy.</i> <i>Mediální výchova.</i>
		Lidé kolem nás	
• rozlišovat základní a širší rodinné vztahy • rozlišovat partnerské a přátelské vztahy • respektovat práva svá i práva druhých • rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměřeně reagovat • umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí • osvojit si základní pravidla	• rozlišovat základní a širší rodinné vztahy • rozlišovat partnerské a přátelské vztahy • respektovat práva svá i práva druhých • rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměřeně reagovat • umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí	Rodina a společnost, členové rodiny, práva a povinnosti manželů, zákon o rodině. Hledání životního partnera. Konflikty v rodině, řešení konfliktů. Příjmy a výdaje rodiny, pojištění, sociální zabezpečení. Mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta. Vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům. Menšiny ve společnosti, multikulturní soužití náboženská sekta.	<i>Osobnostní a sociální výchova.</i> <i>Mediální výchova.</i> Rv – vztahy v rodině a mezi lidmi

• společenského chování • vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi • rozpoznat nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost	• osvojit si základní pravidla společenského chování • vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi • rozpoznat nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost		
		Lidé a čas	
• využívat časové údaje k orientaci během dne • orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den) • znát rozvržení svých denních činností • rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost • vyprávět o významných událostech vztahujících se k regionu a kraji	• orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den) • vyjmenovat roční období a jejich charakteristiku • rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost • znát pojem denní režim • znát některé historické památky HK	Orientace v základních časových údajích. Roční období. Tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny. Proměny způsobu života. Významné události vztahující se k regionu nebo kraji. Historické objekty v okolí.	<i>Mediální výchova.</i>
		Rozmanitost přírody	
• vysvětlit pojmy živá a neživá příroda, • poznat vzájemnou propojenost • rozlišovat skupiny rostlin a živočichů • znát význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka • znát zástupce domácích	• vysvětlit pojmy živá a neživá příroda • rozlišovat skupiny rostlin a živočichů • znát význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka • znát zástupce domácích a volně žijících zvířat • poznat nejznámější jedovaté	Živá a neživá příroda, půda, lidské výtvořky. Látky a jejich vlastnosti. Pohyby Země, působení přírodních vlivů. Rostliny - význam, ochrana, péče o pokojové i venkovní rostliny, rostliny v přírodě, léčivé rostliny. Systém živočichů - rozšíření, význam, ochrana. Organismy a prostředí - vzájemné vztahy, společenstva. Ochrana přírody a životního prostředí.	<i>Člověk a životní prostředí.</i>

a volně žijících zvířat • vyjmenovat typické zástupce ekosystému žijících v regionu • poznat nejznámější jedovaté a léčivé rostliny • znát základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata • uplatňovat zásady ochrany přírody	a léčivé rostliny • znát základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata • uplatňovat zásady ochrany přírody		

5.05. Vzdělávací oblast Umění a kultura - předmět Výtvarná výchova - zkratka Vv

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova umožňuje položit základy dobrého vkusu, získat citlivost k barvám a tvarům, schopnost uvědomovat si krásu kolem sebe, v přírodě i v umění. Ovlivňuje životní postoje žáků, jejich vztahy k ostatním lidem i k prostředí, ve kterém žijí. Žáci zdokonalují svůj výtvarný projev kreslením, malováním, vytvářením prostorových objektů i při práci s různými materiály. Učí se dívat kolem sebe a všimnout si věcí, kterým by jinak nevěnovali pozornost.

Prostřednictvím výtvarné výchovy je vytvářen vztah ke kulturnímu bohatství společnosti zejména přímým kontaktem s uměleckými díly prostřednictvím návštěv muzeí, galerií a výstav.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	2

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- k rozvoji vlastních tvůrčích schopností prostřednictvím vlastní tvorby
- k vnímání a interpretaci produkce vlastní i ostatních, včetně uměleckých děl
- schopnosti koncentrovat pozornost a usilovat o sebevyjádření a seberealizaci
- mimoslovnímu využívání vyjadřovacích prostředků jednotlivých druhů umění
- rozvíjení vnímavosti, obraznosti, představivosti, fantazie a intuice
- získávání zkušeností při samostatné i společné tvůrčí činnosti
- učení se komunikovat o různých podobách řešení a přijímat i nová a neobvyklá řešení
- vytváření vztahu ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomování si jeho významu pro národní identitu a potřeby jej chránit.

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Člověk a životní prostředí.**

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Výtvarná výchova budou:

- nabízet žákovi možnosti opírat se při tvořivých činnostech zkušenosti získané vnímáním, cítěním, prožíváním, představami a fantazií (k. k učení)
- umožňovat žákovi vyjadřovat pocity, dojmy, myšlenky a představy účinnými vyjadřovacími prostředky (k. k řešení problému)
- vést žáka k hodnocení vlastní tvorby i tvorby druhých (k. k učení, k. k řešení problému)
- vést žáka k tvořivé činnosti, k hledání různých variant řešení a motivovat ho k dokončení započaté činnosti (k. k řešení problému)
- vést žáka k používání různých materiálů, pomůcek a nástrojů při tvořivých činnostech (k. pracovní)
- umožňovat žákovi utvářet a rozvíjet pracovní dovednosti při tvořivých činnostech (k. pracovní)
- učit žáka chápat význam estetiky pracovního prostředí a spoluutvářet ho (k. pracovní)

- vést žáka k poznání kulturního dědictví, ukazovat možnosti jeho podílu na tvorbě a ochraně kulturních hodnot (k. občanské)
- dávat žákovi příležitost ke kooperativní nebo párové spolupráci při řešení některých výtvarných úkolů (k. sociální a personální)
- navozovat možnosti prezentace vlastní tvorby a tím získávání sebedůvěry (k. sociální a personální)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova:

Především má mít motivační hodnotu, ocenění snahy žáka, jeho osobního nasazení. Navíc je naprosto nutné zohlednit míru postižení a jeho projevy při samotné tvorbě. Dle možnosti vést žáky k sebehodnocení v průběhu tvorby samotné i ve finální fázi. Závěrečné hodnocení známkou, pokud má pro žáka větší informační hodnotu.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
využívat vědomě všech smyslů	využívat vědomě všech smyslů	Rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky. (modelování, práce s hmotou, tvárné možnosti, dekorativní kompozice)	
uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Seznamování s technikou a materiály, zvyšování výtvarné jistoty. (využívání šablon, omalovánek, předkreslení apod.)	
rozlišovat, třídit, porovnávat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie	rozlišovat, třídit, porovnávat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie	Malba a kresba (výtvarné vnímání světla, stínu, barevných odstínů, využití dvou až tří barev; lineární kresba – využití geometrických a amorfních prvků)	
uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	Inspirace příběhem. (využití lineární kresby k vyjádření pohybu a emoci) Kombinace různých výtvarných technik, experimentování. Kombinace neobvyklých materiálů. (využití přírodnin, papíru, dřeva, hlíny, textilu, kůže, umělých hmot)	<i>Člověk a životní prostředí.</i>
uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního záměru	uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci vlastního záměru	Výtvarné umění a životní prostředí. (abstrakce; představy a pocity z hudby, snů apod., využití barev a linií jako emočního prostředku)	<i>Mediální výchova.</i>
při tvorbě vycházet ze zrakových, hmatových i sluchových vjemů, zkušeností a fantazie.	při tvorbě vycházet ze zrakových, hmatových i sluchových vjemů, zkušeností a fantazie.	Výtvarné umění a životní prostředí. (kompoziční vyjádření dějového celku, výtvarné vyjádření skutečnosti, posun z reality apod. Tematické vycházky, návštěvy výstav, galerií.	<i>Osobnostní a sociální výchova.</i>

5.06. Vzdělávací oblast Umění a kultura - předmět Hudební výchova - zkratka Hv

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a je realizován ze dvou vzdělávacích okruhů **hudební výchova a dramatická výchova**. Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění. Zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci své vlastní produkce, příp. produkce ostatních, včetně uměleckých děl. V tvořivých činnostech je rozvíjena zejména nonverbální komunikace, a to užíváním základních vyjadřovacích prostředků zvuku, gesta, pohybu. Hudební výchova rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu, vytváří kladný vztah k hudbě a rozvíjí potřebu hudby jako nedílné součásti života. Cílem hudební výchovy je ukázat žákům hudbu jako přirozenou součást života, zbavit je strachu z vokálního, instrumentálního a pohybového projevu, vybavit je základní hudební gramotností a ukázat, že hudba se může stát důležitým prostředkem k uspokojení citových potřeb.

Podobně i dramatická výchova pomáhá utvářet aktivní, tvořivou a vnitřně bohatou osobnost otevřenou světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Má rozměr etický. Využívá dramatické improvizace a v dramatických hrách dostávají žáci příležitost zažít situace, se kterými se mohou v životě skutečně setkat, a které si tak mohou předem prozkoumat a připravit se na ně. Využíváme zapojení žáků v divadelním souboru školy Slunovrat a jejich hereckých zkušeností.

Součástí výuky jsou návštěvy Městské hudební knihovny v Hradci Králové, divadel, koncertů a dalších kulturních akcí.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	1

V hodině bude prolínat učivo z hudební výchovy ve třech okruzích a jednom okruhu z dramatické výchovy:

- Vokální a instrumentální činnosti
- Hudebně poslechové činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Činnosti – dramatická výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa
- prožitkům pozitivně ovlivňujícím osobnost člověka
- rozšiřování povědomí o kulturním dědictví i současném dění v kultuře
- vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení dovedností pohybových, reprodukčních a poslechových
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického citění
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a srozumitelnému vyjadřování
- rozvíjení obrazotvornosti (představivosti a fantazie), tvořivosti, podporuje a uplatňuje intuici
- výměně rolí s postoji a city dané role a poté k jejich pojmenování

V předmětu jsou naplňována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma se prolíná celým vyučovacím i životním procesem. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům (s ohledem na jejich specifika a možnosti) rozvíjet jejich osobnost, vlastnosti, postoje, sebeúctu, sebedůvěru a přebírat zodpovědnost za své jednání v různých situacích denního života i při práci. Klade důraz na získávání praktických dovedností, hledání cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích především prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, k udržení psychického zdraví (psychohygieně) a vzájemné komunikaci.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- utváření pozitivních postojů a porozumění sobě samému a druhým
- rozvíjení sebedůvěry, regulace nežádoucích projevů vlastního chování a účelnému prezentování se v různých situacích
- utváření dobrých mezilidských vztahů a rozvíjení dovednosti dobré komunikace
- rozvíjení dovedností pro vzájemnou spolupráci a pomoc a uvědomování si její hodnoty
- rozvíjení základních specifických dovedností pro zvládání různých sociálních situací
- akceptování různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby

Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace. Ve vzdělávání charakterizujeme mediální výchovu jako nauku o médiích a jejich vlastnostech. Cílem mediální výchovy je seznámit žáky s podstatou moderních médií a jejich vlastnostmi. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje stále větší schopnost umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa prostřednictvím médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, jsou vytvářena s různými záměry. Úroveň mediální gramotnosti zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií, orientaci v obsahu sdělení a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro získávání informací, vzdělávání a naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vytváření představ o roli médií v každodenním životě
- rozpoznání důvěryhodnosti informací z různých druhů médií
- rozvíjení komunikačních schopností, zvláště při veřejném vystupování
- uvědomování si hodnoty vlastního života
- rozvíjení citlivosti vůči předsudkům (zejména o menšinách) i jednotlivci

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Hudební výchova budou:

- rozvíjet sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, imitační, hudebně tvořivé, poslechové a pohybové činnosti
- učit žáka naslouchat hudebním skladbám, inspirovat ho k vyjádření svých pocitů
- učit žáka přijímat hodnocení ze strany druhých - radu i oprávněnou kritiku
- používat základní pojmy z hudební teorie a vysvětlovat je žákům
- vést žáka k rozpoznávání vybraných hudebních nástrojů
- učit žáka orientovat se ve zpěvnících a hudebních textech
- pozitivní motivaci a kladnou odezvu vést žáka k překonávání případného nebo dočasného neúspěchu
- učením textu písní rozvíjet slovní zásobu, posilovat paměť a zlepšovat výslovnost
- podporovat a prohlubovat hlasovou hygienu, zásady správného dýchání apod.
- radostnou atmosférou posilovat důvěru k učiteli
- využívat relaxačního účinku hudby k odbourání případného stresu
(kompetence k učení)
- podporovat samostatnost při vyhledávání informací o hudbě, hudebních skladatelích a dílech
- pracovat s různými hudebními nosiči a umožňovat práci s nimi žákovi
- vést žáka k řešení simulovaných životních situací – hra v roli, diskutovat o možnostech řešení
(kompetence k řešení problémů)
- motivovat žáka k vyjádření svých pocitů a prožitků při poslechu hudebního díla či zahraniční dramatizace
- seznamovat žáka se zvukovou podobou cizích jazyků v písních jiných národů a etnik
- zapojovat žáka do většinové společnosti prostřednictvím návštěv koncertů, divadelních představení a dalších kulturních akcí
- podchycovat a rozvíjet zájmy, které si žák přináší z mimoškolního života (osobní nahrávky)
- vést žáka ke srozumitelnému vyjadřování
- učit naslouchat druhým, porozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat
(kompetence komunikativní)
- směřovat žáka k pochopení a zažití základních mravních hodnot a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- vyzdvihovat snahu, aktivitu, kreativitu
- společnými aktivitami tvořit pozitivní atmosféru třídy
- podporovat snahu k uplatnění a prezentaci hudebních či dramatických možností, podporovat chuť k seberealizaci
(kompetence sociální a personální)
- hudbou vést žáka k národní hrdosti a vlastenectví, k poznání národního bohatství a k ochraně duchovních hodnot
- podporovat žáka v respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
(kompetence občanské)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Hudební výchova:

Vychází vždy z respektování individuálních schopností a možností každého žáka s přihlédnutím k jeho aktuálnímu zdravotnímu či psychickému stavu, směřuje k dítěti samému, k jeho možnostem, k jeho vlastnímu pokroku. Kladně žáka motivuje a přináší mu radost.

- hodnotíme míru aktivity a zapojení při vyučovacím procesu
- schopnost pracovat samostatně i v kolektivu
- hodnotíme snahu získávat vědomosti a dovednosti z hudební oblasti
- hodnotíme chuť a schopnost prezentovat se na veřejnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Vokální a instrumentální činnosti	
- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehmusové zvuky - zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti - interpretovat vybrané lidové a umělé písně - improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rozlišit zvuky - zpívat ve skupině, příp. sólově - improvizovat a napodobovat učitele či spolužáka - rytmizovat dle svých dispozic	Dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační Cvičení. Rytmická průprava. Rytmická hra na tělo. Tóny a zvuky, rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní. Nástroje Orffova instrumentáře.	<i>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj</i>
		Hudebně poslechové činnosti	
- rozpoznat vybrané hudební nástroje - soustředit se na poslech skladeb různých žánrů - rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	- vyjmenovat některé hudební nástroje - naslouchat, vnímat a vyjádřit své pocity z poslechu hudby - rozpoznat některé vlastnosti tónu	Hudební nástroje, hudební uskupení. Slavné melodie a skladby vybrané podle složení žáků. Rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby.	<i>Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti</i> Český jazyk
		Hudebně pohybové činnosti	
reagovat na hudbu, její tempo	svobodně se vyjádřit svým	Správné držení a ovládání těla.	

a rytmus pohybem • zvládnout jednoduché taneční kroky • spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru • reagovat na reprodukci relaxační hudby	pohybem, pokusit se tančit dle instrukcí • orientovat se dle zvuků v prostoru • snažit se uvolnit a relaxovat při hudbě	Tance různých žánrů. Pohybová improvizace. Hudebně relaxační techniky.	
Činnosti - dramatická výchova			
• ovládnout základní mluvní dovednosti a obohacovat slovní zásobu • rozvíjet smyslové vnímání, paměť a pozornost • zapojovat se do her, přijímat pravidla hry • přirozeně jednat v jednoduchých rolích • spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištní situace, navázat kontakt s druhými • rozvíjet schopnost vcítit se do role • poznat základní divadelní druhy	• samostatně a srozumitelně komunikovat • hrát jednoduché hry dle pravidel • reagovat na otázku • odmítnout nevhodnou nebo nepříjemnou komunikaci • vyjádřit své pocity při hře v určité roli • vnímat divadelní představení, pokusit se převyprávět děj, pojmenovat situace • umět zhlédnout divadelní představení, ocenit výkony umělců	Psychosomatické dovednosti. Práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace. Dramatika a slovesnost, dramatická situace, zařazení situací v časovém sledu. Herní dovednosti, vstup do role, typová postava. Činoherní a loutkářské prostředky. Sociálně komunikativní dovednosti v herních situacích, prezentace, reflexe, hodnocení, přednes, pohyb. Základní dramatické žánry a divadelní druhy. Současná dramatická umění a média, multimediální tvorba.	<i>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj, morální rozvoj</i> <i>Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení</i> Český jazyk

5.07. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví - předmět Tělesná výchova - zkratka Tv

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova přináší žákům náhled na problematiku pohybových aktivit a snaží se jim vštěpovat základní návyky, dovednosti a postoje, které jsou potřebné k zvládnutí tohoto předmětu, ale zároveň vnáší do vědomí žáků potřebu celoživotního rozvíjení a udržování dobré fyzické kondice, která vede k udržení dobrého zdraví a podílí se na budování zdravého životního stylu, nejdůležitější lidské hodnotě.

Tělesná výchova spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Do vzdělávacího oboru tělesné výchovy vstupují prvky Zdravotní tělesné výchovy a zároveň dochází k vzájemnému prolínání do ostatních předmětů s tělovýchovným zaměřením.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	2

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péče o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je utvořen ze tří částí:

- 1) činnosti ovlivňující zdraví
- 2) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- 3) činnosti podporující pohybové učení

Tělesná výchova má dvouhodinovou týdenní dotaci a probíhá koedukovaně. Výuka probíhá v tělocvičně, ve speciálních hernách, posilovně, na školním hřišti a na sportovním stadionu. Využíváme i přírodního terénu, který se nachází v blízkém i vzdálenějším okolí školy. Nabízí se i možnost navštívit zimní stadion a plavecký bazén v našem městě. Pokud to počasí dovolí, upřednostňujeme výuku tohoto předmětu na venkovních hřištích a blízkých přírodních terénech. V zimních měsících se výuka realizuje ve vnitřních prostorech, které jsou určeny na tělesnou výchovu.

Učivo tělesné výchovy je členěno do jednotlivých období. Učitel vybírá učivo tak, aby vyhovovalo individuálním možnostem, schopnostem a věkovým zákonitostem žáků. Podle zájmu a schopností žáků zařazuje nové i méně známé sportovní hry. Pokud to zimní podmínky umožní, je možno běhat na lyžích v přírodních lokalitách nedaleko školy.

V zimních měsících se uskutečňují nepovinné jednodenní lyžařské výjezdy. Turistiku a pobyt v přírodě lze realizovat v okolí školy i ve vzdálenějších přírodních lokalitách.

Mimo rámec tělesné výchovy naše škola nabízí a umožňuje účast na různých sportovních soutěžích a turnajích, které se konají v naší škole i mimo ni. Pohybové aktivity se objevují v hodinách jiných předmětů, či o přestávkách. Učitelé organizují pro žáky sportovní kroužky a jiné sportovní aktivity, jednodenní turistické poznávací akce a vícedenní pobytový turistický kurz.

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Tělesná výchova budou:

- předkládat žákovi dostatek ověřených názorů a informací, které mu umožní získat orientaci v základních názorech na zdraví a postupně je uplatňovat v preventivní činnosti podporující zdraví (k. k. k učení, k řešení problémů)
- hodnotit žáka individuálně, na základě věkových zákonitostí, osobních pohybových schopností a možného zlepšení vlastního výkonu v různých pohybových činnostech (k. k. k učení)
- dávat žákovi příležitosti k sledování svých výkonů a vysvětlovat mu jak porovnávat svůj výkon s výkony ostatních žáků (k. k. sociální a personální)
- nabízet žákovi dostatek argumentů, které přesvědčí žáka o nevhodnosti používání návykových látek, které negativně ovlivňují zdraví a sportovní výkonnost (k. k. občanské, k řešení problémů)
- vysvětlovat žákovi nutnost přípravy na pohybovou činnost (k. k. k učení)
- vést žáka k zodpovědnému a šetrnému používání náradí, náčiní, výstroje, výzbroje a zároveň mu vysvětlovat nezbytnost oznámení každé závady, protože může zavinit zbytečné zranění (k. k. k učení, k řešení problémů)
- navozovat dostatek situací, které umožní žákovi rozpoznat, kdy mu hrozí zranění (k. k. k řešení problémů, sociální a personální)
- začleňovat do výuky základní metody a postupy, které žákovi umožní poznat vlastní fyzické a zdravotní předpoklady svých pohybových možností a omezení, ukazovat mu jak rozvíjet a využívat své pohybové schopnosti a dovednosti (k. k. k učení, k řešení problémů)
- nabízet žákovi dostatek pohybových aktivit, které mu umožní vnímat prožitky z pohybové činnosti, povedou ho k aktivitě a pohybové seberealizaci a k aktivnímu vztahu ke sportu (k. k. k učení)
- předkládat žákovi dostatek argumentů o tom, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů (k. k. komunikativní)
- postupně fixovat u žáka základní pravidla různých pohybových aktivit, včetně správných hygienických návyků (k. k. k učení)
- osobním příkladem motivovat žáka k pochopení nutnosti dodržování hygienických norem při pohybových činnostech (k. k. k učení, k řešení problémů)
- předkládat žákovi dostatek poznatků z různých tělovýchovných odvětví, které pak dokáže používat ve svém dalším životě (k. k. k učení)
- vštěpovat žákovi trvalé pohybové návyky, které mu pomohou si zachovat co nejdéle stav aktivního zdraví (k. k. k učení, k řešení problémů)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova

Při hodnocení žáka přihlížíme k jeho individuálním schopnostem, k věkovým zákonitostem, k osobnímu rozvoji pohybových schopností, k možnostem učit se novým dovednostem, k vlastnímu přístupu, k zájmu a k aktivitě při tělesné výchově. Sledujeme i zlepšování výkonnosti v jednotlivých pohybových aktivitách

LEGENDA:

Z - základní učivo – je povinně zařazováno do tematických plánů jednotlivých ročníků. Učitel je nabízí všem žákům, směřuje ke splnění dílčích školních výstupů a konečně směřuje k daným výstupům v RVP. Předpokládáme, že toto učivo zvládnou téměř všichni žáci, učivo se cyklicky opakuje a postupně vede k vyšším kvalitám.

R - rozšiřující učivo – je nezávazné, může být zařazováno do tematických plánů jednotlivých ročníků, dle možností a schopností žáků. Učitel má možnost je nabídnout žákům s lepší pohybovou úrovní, může je nabídnout celé třídě, skupině žáků nebo jednotlivcům. U tohoto učiva neuvádíme školní výstupy. Předpokládáme, že toto učivo bude některým žákům činit potíže a někteří ho vzhledem k svým schopnostem nezvládnou. Je zde též zařazeno učivo, které je závislé na klimatických podmínkách a na otevírací době plaveckého bazénu, zimního stadionu atd..

D - učivo vhodné především pro dívky

C – učivo vhodné především pro chlapce

X – školní výstup

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP PRO OBOR PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ
1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

žák by měl:

- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky k odstranění únavy
- Využívat kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických pracovních činnostech
- Zlepšovat tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- Zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností
- Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách

1. Činnosti ovlivňující zdraví		ročník	průřezová témata mezipředmětové vztahy, pozn.
		PrŠ1	
		1.	
TÉMA: význam pohybu pro zdraví			
Výstupy ŠVP žák by měl	- prohlubovat úroveň pohybových schopností a rozvíjet pohybové dovednosti	X	
	- směřovat k zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností, k rozvoji pohybových dovedností základních sportovních odvětví a zdokonalovat základní lokomoce	X	
Učivo	pohybový režim	Z	
	délka a intenzita pohybu	Z	
	pohybové aktivity, rekreační (výkonnostní sport)	Z	
Téma: příprava organismu			
Výstupy ŠVP žák by měl	- zvládnout podle pokynů učitele základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění po pohybové činnosti, zařazovat cviky na odstranění únavy	X	
	- zlepšovat za pomoci pokynů učitele přípravu na pohybovou činnost a její ukončení		
	- zvládnout samostatně přípravu na pohybovou činnost a její ukončení	X	
	- provádět samostatně přípravu na různé druhy pohybových činností a jejich ukončení		
Učivo	příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení	Z	Zdravotní TV

Téma: zdravotně zaměřené činnosti

Výstupy ŠVP žák by měl	- napodobit cvičení vedoucí k správnému držení těla	X	
	- provádět podle pokynů učitele zdravotně zaměřená cvičení	X	
	- zlepšovat základní kompenzační a relaxační techniky	X	
	- zvládnout základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	X	
	- samostatně využívat kompenzační a relaxační techniky a vřadit je do denního režimu	X	
Učivo	průpravná, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení	Z	Zdravotní TV
	psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Z	Zdravotní TV
	kondiční programy, manipulace se zatížením	Z	
	cvičení ke správnému držení těla,	Z	ZTV, pohybové chvílky
	korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení		Zdravotní TV
Téma: rozvoj koordinačních schopností			
Výstupy ŠVP žák by měl	- předvést pod vedením učitele jednotlivá cvičení vedoucí k rozvoji koordinačních schopností	X	
	- provádět pod vedením učitele cvičení vedoucí k rozvoji koordinačních schopností	X	
	- vědomě procvičovat jednotlivé koordinační schopnosti	X	
	- zvládat jednoduché motorické testy	X	
	- porovnávat úroveň své tělesné zdatnosti na základě jednoduchých motorických testů	X	
Učivo	Rychlostní, vytrvalostní, silová, koordinační cvičení	Z	
Téma: hygiena při Tv a bezpečnost při pohybových činnostech			
Výstupy ŠVP žák by měl	- zlepšovat základní zásady hygieny, první pomoci a bezpečného chování při pohybových aktivitách, zajistit za pomoci učitele odsun raněného, odmítnout drogy jako látky poškozující zdraví, přizpůsobit pohybovou aktivitu stavu ovzduší		
	- zvládat základní zásady hygieny, první pomoci a bezpečného chování při pohybových aktivitách, zajistit odsun raněného, odmítnout drogy, vyhledat informace o ovzduší v médiích a na jejich základě přizpůsobit pohybovou aktivitu	X	
Učivo	osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí	Z	Výchova ke zdraví
	vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí	Z	
	základní zásady poskytování první pomoci při úrazech v podmínkách TV	Z	Výchova ke zdraví
	improvizované ošetření a odsun raněného		Výchova ke zdraví
	drogy v souvislosti s pohybovými aktivitami		Výchova ke zdraví
	stav ovzduší v souvislosti s pohybovými aktivitami		Výchova ke zdraví
	bezpečné chování při činnostech v různém prostředí (tělocvična, hřiště, příroda, silniční provoz, zimní stadion atd.)	Z	Výchova ke zdraví

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP PRO OBOR PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ
2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

žák by měl:

- usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi
- aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- ovládat základní herní činnosti jednotlivce
a dodržovat spolupráci v družstvu
při kolektivních hrách
- dodržovat pravidla her a soutěží

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

ročník
PrŠ1
1.

průřezová témata
mezipředmětové
vztahy, pozn.

TÉMA: POHYBOVÉ HRY

Výstupy ŠVP žák by měl	- znát několik pohybových her, dokázat využívat při hře různé náčiní a hračky	X	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
	- zvládnout několik dalších pohybových her, předvést hry s použitím méně známého náčiní a samostatně vytvářet různé varianty her	X	
	- ovládat další nové pohybové hry s i bez náčiní, zvládnout organizaci a samostatné řízení několika her	X	
Učivo	pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin	Z	
	pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní	Z	
	motivační a napodobivé hry a jiné hry	Z	
	vytváření vlastních modifikací osvojených her	Z	

TÉMA: GYMNASTIKA

Výstupy ŠVP žák by měl	- umět podle svých předpokladů průpravné gymnastické cviky a jednoduché akrobatické cviky, jednoduchou překážkovou dráhu, základy gymnastického odrazu, chůzi po lavičce či kladině a její obměny, cvičit na žebřinách a používat zvolené náčiní		
	- prohlubovat podle svých předpokladů průpravné gymnastické a akrobatické cviky, zvládnout složitější překážkovou dráhu, umět kotoul vpřed a stoj na lopatkách, zvládnout náskok a seskok z náradí, zvládnout chůzi po kladině či lavičce, rovnovážné postoje, změny poloh i obraty, zlepšovat cvičení na žebřinách a trampolíně, rozvíjet používání zvoleného náčiní	X	
Učivo	průpravná a jednoduchá akrobatická cvičení, překážkové dráhy	Z	
Akrobacie	kotoul vpřed	R	
	kotoul vpřed a jeho obměny		
	kotoul vzad		
	kotoul vzad a jeho obměny		

	stoj na lopatkách		
	stoj na rukou		
	přemet stranou		
Přeskoky (koza, bedna, kůň)	náskoky bez můstku i s můstkem, seskok	Z	
	přeskoky z můstku, trampolíny	R	
	přeskoky z oddáleného odrazu		
	Roznožka		
	Skrčka		
	různé druhy cvičení na tomto nářadí		
Hrazda (žebřiny)			
	ručkování ve visu	Z	
	náskok do vzporu, sešín		
	Výmyk		
Kladina (lavička)	chůze a její obměny, doprovodné pohyby paží, náskoky a seskoky	Z	
	rovnovážné postoje, změny poloh, obraty	Z	
Kruhy	houpání s obměnami, seskok	Z	
Šplh (tyč, lano)	šplh s přírazem na tyči, na laně		
	šplh bez přírazu		
Žebřiny	různé druhy cvičení na tomto nářadí	Z	
Trampolína	různé druhy cvičení na tomto nářadí	R	
Cvičení s náčiním a jinými pomůckami	cvičení s míčem	Z	
	cvičení s obručí	D	
	cvičení se švihadlem	Z	
	cvičení s krátkou tyčí	R	
	cvičení s malými činkami	R	
	cvičení s overbalem, gumou – rubberband, atd.	D	
TÉMA: RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ			
Výstupy ŠVP žák by měl	- podle svých předpokladů vyjádřit rytmus pohybem, předvést rytmizovanou chůzi a sladit pohyb s hudbou	X	
	-podle svých předpokladů zlepšovat vyjádření rytmu pohybem, zdokonalovat rytmizovanou chůzi a sladit pohyb s hudbou, předvést dva jednoduché lidové tance		
Učivo	vyjádření rytmu pohybem	D	HV - propojení
	rytmizovaná chůze	D	HV pohybu s

	sladění pohybu s hudbou	D	HV hudbou
	základní taneční krok	D	HV
	jednoduché lidové tance	D	HV
	diskotance, country	R	HV
	nové formy cvičení (Pilates, step aerobik atd.)	D	HV
TÉMA: PRŮPRAVNÁ ÚPOLOVÁ CVIČENÍ			
Výstupy ŠVP	- podle svých předpokladů předvést podle ukázky základními druhy přetahů, přetlaků a odporů	X	
žák by měl	- podle svých předpokladů zdokonalovat základní druhy přetahů, přetlaků a odporů, zvládnout několik úpol. her		
	- zvládnout úpolové hry - předvést zjednodušenou formu rugby		
Učivo	přetahy, přetlaky a odpory	Z	
	úpolové hry		
TÉMA: ATLETIKA			
Výstupy ŠVP	- podle svých předpokladů zvládnout základní průpravné atletické cviky, zvládat základní techniku rychlého a vytrvalostního běhu, zdokonalovat techniku vysokého startu a nízkého startu z bloků, zlepšovat základní techniku skoku dalekého a hodů kriketovým míčkem, zvládnout jednu techniku skoku vysokého	X	
žák by měl			
Učivo	průpravné atletické činnosti	Z	
	rychlý běh na krátkou vzdálenost – do 50 m	Z	
	nízký a vysoký start	Z	
	nízký start z bloků	Z	
	běh na 60 m	Z	
	běh na 100 m	Z	
	motivovaný vytrvalostní běh na dráze a v terénu (podle schopností a možností žáků, vysoký start)	R	
	základy štafetového běhu	R	
	skok do dálky	Z	
	skok do výšky	R	
	hod kriketovým míčkem	Z	
	atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky – skok do výšky, hod míčkem – vrh koule – hod oštěpem)	R	
TÉMA: SPORTOVNÍ HRY			
Výstupy ŠVP	- podle svých předpokladů zvládnout základní způsoby házení a chytání míče, ovládat jednoduché základní průpravné hry	X	
žák by měl	- podle svých předpokladů prohlubovat základní techniku házení a chytání míče, zvládnout průpravné hry, napodobovat základní herní činnosti jednotlivce, zvládnout jednu hru se zjednodušenými pravidly		

	- podle svých předpokladů zvládnout techniku házení a chytání míče, zdokonalovat průpravné hry, prohlubovat základy herní činnosti jednotlivce, předvést jednoduchou herní kombinaci, hrát hry se zjednodušenými pravidly a samostatně zvládnout utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii	X	
	házená, košíková, kopaná, odbíjená, florbal, st.tenis, baseball, atd.	R	
	průpravné hry	Z	
	základní manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti	Z	
	základní herní činnosti jednotlivce		
	hry se zjednodušenými pravidly	Z	
	utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii	R	
TÉMA: TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ			
Výstupy ŠVP žák by měl	- podle svých předpokladů zvládnout základy chování v přírodě, ochranu přírody a chůzi v jednoduchém terénu, znát a používat pravidla silničního provozu při jízdě na kole	X	
	- podle svých předpokladů zvládnout chování v přírodě, prohlubovat znalosti o ochraně přírody, zvládnout chůzi a přesun ve složitějším terénu podle turistických značek, dokázat používat základní turistické dovednosti a připravit jednoduchou dokumentaci turistické akce	X	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
Učivo	chování v přírodě, ochrana přírody a chůze v terénu	Z	
	základní poznatky z turistiky	Z	
	přesun a chůze v terénu	Z	
	táboření, modifikace orientačního běhu, jízda na kole a na lodi		
	základní turistické dovednosti	R	
	příprava a dokumentace turistické akce		
	prvky zdravotního plavání	R	
TÉMA: POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ			
Učivo	bezpečnost pohybu v zimní horské krajině	R	
	základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na lyžích, bruslích, sánkách a bobech	R	
	hry na sněhu a ledě	R	
	základy běžeckého lyžování	R	
	lyžařská turistika	R	
	základy bruslení	R	

TÉMA: DALŠÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A NETRADIČNÍ SPORTY			
Výstupy ŠVP	- podle svých předpokladů posoudit provedení jednoduchých pohybových činností a s pomocí učitele označit příčiny nedostatků		
žák by měl	- podle svých předpokladů si osvojit provedení složitějších pohybových činností a pokusit se samostatně označit příčiny svých nedostatků	X	<i>Osobnostní výchova</i>
Učivo	cvičení na rotopedu, běžeckém trenažéru, veslařském trenažéru	R	
	prvky jógy, líný tenis, pálkovací hry, ringo, aj.	R	
	základní způsoby provedení osvojované pohybové činnosti, příčiny nedostatků	Z	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP PRO OBOR PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ
3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

žák by měl :

- reagovat na základní pokyny a povely
- znát zásady poskytování první pomoci při sportovních úrazech

3. Činnosti podporující pohybové učení

ročník	průřezová témata
PrŠ1	mezipředmětové
1.	vztahy, pozn.

TÉMA: ORGANIZACE PŘI TV

Výstupy ŠVP	- podle svých předpokladů zvládnout nástupové tvary, pokyny a povely k pohybovým činnostem na povel učitele (vřad)	X	<i>Člověk a svět práce</i>
žák by měl	- podle svých předpokladů zvládnout nástupové a pochodové tvary, pokyny a povely k pohybovým činnostem na povel učitele (dvojřad, zástup)		
Učivo	základní organizační činnosti, pokyny a povely k osvojovaným činnostem	Z	

TÉMA: KOMUNIKACE V TV

Výstupy ŠVP	- podle svých předpokladů se aktivně zapojovat do osvojování tělocvičné terminologie a dodržovat smluvené povely a signály	X	
žák by měl	- podle svých předpokladů zvládnout odbornou tělocvičnou terminologii osvojovaných činností, smluvené signály, gesta, vzájemnou komunikaci při osvojovaných činnostech na úrovni cvičence, osvojovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, znát jak si vybrat a ošetřit sportovní výstroj a výzbroj		
Učivo	základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely a signály	Z	
	práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka	Z	
	sportovní výstroj a výzbroj – výběr a ošetřování	Z	

TÉMA: PRAVIDLA A INFORMACE O OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Výstupy ŠVP žák by měl	- podle svých předpokladů dodržovat zjednodušená pravidla hraných her a soutěží	X	
	- podle svých předpokladů pokračovat v nácviku zjednodušených pravidel her a soutěží, pochopit význam slov fair play, získat orientaci o olympijských ideálech a symbolech	X	
	- podle svých předpokladů nacvičovat další základní pravidla her, soutěží a závodů, předvést spolupráci a jednoduchou taktiku družstva, dodržovat význam slov fair play při pohybových činnostech	X	<i>Člověk a svět práce</i>
Učivo	zjednodušená pravidla her a soutěží	Z	
	základní pravidla her, soutěží a závodů	Z	
	dohoda na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva		
	spolurozhodovat osvojované hry a soutěže, práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka	Z	
	zásady jednání a chování - fair play	Z	
	olympijské ideály a symboly		
	zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých činnostech, naplňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respektování opačného pohlaví, ochrana přírody při sportu	Z	Výchova ke zdraví
TÉMA: MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
Výstupy ŠVP žák by měl	- podle svých předpokladů vyzkoušet základní pohybové testy, sledovat jak se měří jednotlivé výkony		
	- podle svých předpokladů si zafixovat základní motorické testy, upevňovat znalosti o měření jednotlivých výkonů a snažit se je vyhodnotit	X	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
Učivo	základní pohybové testy	Z	
	měření výkonů	Z	Matematika
	sledovat výkony a snažit se je vyhodnotit	R	
TÉMA: HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU			
Výstupy ŠVP žák by měl	- podle svých předpokladů sbírat a třídit informace o sportu (tisk, televize, atd.)	X	
Učivo	významné sportovní soutěže a sportovci	Z	

5.08. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví - předmět Zdravotní tělesná výchova - zkratka ZTV

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje vyučovacím předmětem Zdravotní tělesná výchova. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových dovedností, spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení. Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost. Zaměření odpovídá jejich fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifické postižení.

Výuka 1 hodiny týdně je realizována disponibilní hodinou. Pokud to zdravotní stav žáků vyžaduje, mohou žáci absolvovat celou 3 hodinovou dotaci v oblasti Člověk a zdraví formou Zdravotní tělesné výchovy.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	1

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péče o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- vnímání prožitků z pohybové oblasti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci

Do učiva jsou zařazena průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova a Člověk a svět práce**.

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví budou:

- rozvíjet aktivní hybnosti a využívat pohybových schopností a dovedností žáka (k. k učení)
- vést žáky k poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení (k. k učení)
- směřovat žáka k odstraňování mimovolných pohybů a stimulaci jednotlivých svalových skupin (k. sociální a personální)
- využívat dostupných možností ke zvýšení koncentrace pozornosti, odreagování napětí a překonávání únavy, fyzickému i psychickému uvolnění (k. k řešení problémů)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Zdravotní tělesná výchova

Hodnocení je závislé na individuálních schopnostech a možnostech žáka. Při vlastním hodnocení klademe důraz na maximální využití schopností a dovedností, snahu, píli a aktivní zapojení do výuky, správný způsob držení těla, schopnost relaxace a psychického uvolnění.

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení	
• uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • dodržovat správné cvičební polohy	• osvojit si správné způsoby držení těla v různých polohách • zaujímat správné základní cvičební polohy	Pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení. Správné držení těla. Dechová cvičení. Kontraindikace zdravotních oslabení.	Tělesná výchova <i>Osobnostní a sociální výchova</i>
		Speciální cvičení	
• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • osvojit si základní techniku speciálních cvičení • zařazovat kompenzační cvičení do svého pohybového režimu	• pokoušet se o základní techniku speciálních cvičení podle pokynů učitele	Oslabení podpůrně pohybového systému. Oslabení vnitřních orgánů. Oslabení oběhového a dýchacího systému. Oslabení endokrinního systému, obezita. Oslabení vnitřních orgánů. Oslabení smyslových a nervových funkcí. Oslabení zraku. Oslabení sluchu. Neuropsychická onemocnění.	Tělesná výchova <i>Člověk a svět práce</i>
		Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	
	• neprovádět činnosti, které jsou kontraindikací zdravotního stavu a to s pomocí učitele	Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	Tělesná výchova

5.09. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví - předmět Výchova ke zdraví - zkratka Vzk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví, vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Tento předmět má jednohodinovou týdenní dotaci v prvním ročníku.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	1

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péče o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů

Učivo je v 1. ročníku rozděleno do pěti tematických okruhů:

- Zdraví a jeho ochrana - Člověk a životní prostředí
- Vztahy mezi lidmi - Osobnostní a sociální výchova
- Zdravý způsob života
- Podpora zdraví – Výchova k práci a zaměstnanosti
- Rizika ohrožující zdraví

Do učiva jsou zařazena průřezová témata **Mediální výchova a Výchova k práci a zaměstnanosti, Osobnostní a sociální výchova a Člověk a životní prostředí.**

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví budou:

- vlastním příkladem motivovat žáka ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení (k. k. občanské)
- utvářením pozitivní atmosféry v pracovní skupině zmenšovat bariéru mezi sebou a žákem, odbourávat jeho ostych a zábrany, vybízet jej k rozhovoru o vzniklých problémech (k. k. k řešení problémů, občanské, sociální, komunikativní)
- probouzet u žáka odvahu překonávat životní překážky a nenechat se odradit nezdarem (k. k. občanské, k řešení problémů)
- pozitivními příklady žákovi dokazovat důležitost rodiny jako instituce, která vychovává děti a je proto nenahraditelná a nezastupitelná (k. k. občanské)
- postupně a přiměřeně vysvětlovat zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí a dbát na jejich dodržování (k. k. k učení, pracovní)
- posilovat u žáka odvahu přivolat pomoc v případě ohrožení své nebo jiné osoby, dokázat poskytnout první pomoc v případě ohrožení základních životních funkcí člověka (k. k. k řešení problémů)
- žáka vychovávat tak, aby dokázal vhodnou formou vyjádřit a obhájit svůj názor a nikomu tím neubližoval (k. k. komunikativní)
- vysvětlovat nebezpečí rasismu a xenofobie, a tím posilovat snášenlivost v multikulturním kolektivu (k. k. občanské)
- motivovat k práci s informacemi z tisku, internetu i ostatních médií (k. k. komunikativní)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví

Hodnotíme:

- vzhledem ke značně rozdílným individuálním předpokladům a schopnostem žáků hodnotíme za každých okolností především žákovu snahu a míru jeho pokroku
- hodnotíme též žákovu snahu zapojit se do rozhovoru či diskuze
- dále jsou podstatné známky za práci při praktických činnostech
- menší důraz klademe na teoretické vědomosti

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Zdraví a jeho ochrana	
• chránit své zdraví • uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky • dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých • objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí • znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi • předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• vyjmenovat příklady zdravého a nezdravého životního prostředí a životního stylu dodržovat školní řád a řady TV učeben, dílen a kuchyně • uvést antikoncepci pro ženy a muže • popsat rizikové sexuální chování	Činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity, rizika ohrožující zdraví. Zásady bezpečného chování a ochrany zdraví v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech. Ochrana před přenosnými i neprenosnými chorobami, úrazy. Prevence rizikového sexuálního chování. Modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek.	<i>Člověk a životní prostředí</i>

		Vztahy mezi lidmi	
• uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání • chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině	• vyhledat telefonní čísla linek bezpečí • dokázat vlastními slovy vyjádřit, co ho trápí • vyjádřit vlastními slovy pojmy kamarádství, přátelství, láska • projevit zdravé sebevědomí v prostředí třídy • obhájit si svůj názor	Bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí. Vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi. Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství. Mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy.	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
		Zdravý způsob života	
• využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu • dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy	• vytvořit si svůj režim dne • pěstovat pravidelný pohyb • uvést seznam zdravých potravin • vysvětlit pojem mentální anorexie	Režim dne, sociální dovednosti pro zvládání únavy a stresu. Relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu. Zásady správného stravování, výživa, specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy.	

		Podpora zdraví	
• správně pojmenovat základní části lidského těla • specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností • vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně • ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc	• vyjmenovat části lidského těla • pochopit nutnost preventivních lékařských prohlídek a dokázat vlastními slovy sdělit, co ho bolí • rozpoznat vážný úraz a přivolat pomoc • pokusit se o resuscitaci / obnovení základních životních funkcí/ • ošetřit lehké poranění	Základní anatomie lidského těla. Jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce. orgánů v těle. Preventivní a lékařská péče. modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici. Základy první pomoci, základní ošetření.	<i>Člověk a svět práce</i>
		Rizika ohrožující zdraví	
• řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí • použít důležitá telefonní čísla • uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	• naučit se z paměti číslo RZP, policie, hasičů	Nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS. Mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob. Krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému. Bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti.	

5.10. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Rodinná výchova - zkratka Rv

Charakteristika předmětu

Předmět Rodinná výchova je zahrnut do vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Je realizován v obou ročnících středního vzdělání a je určen všem žákům, tj. dívkám i chlapcům.

Vzdělávací okruh **Rodinná výchova** se zabývá výchovou k rodičovství a rodinnému životu. Respektuje osobnost žáka, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické předpoklady pro založení rodiny i jeho sociální adaptaci. Pomáhá žákům v získávání a upevňování znalostí a dovedností nutných pro fungování rodiny, partnerských vztahů, péči o domácnost, řešení ekonomických činností, rodinné soužití, péči o děti a jejich výchovu.

Cílem vzdělávacího okruhu je zaměření na vztahy mezi lidmi, získání základních dovedností v péči o domácnost a naučit žáky znát svá práva i povinnosti v oblasti rodinného života, ale také kde vyhledat pomoc v případě krizových situací.

Učivo předmětu je rozděleno do tří tematických celků: **Rodina a rodinné soužití, Rodičovství a Domácnost**. Předmět je realizován ve třídách, cvičném bytě, v šicí dílně – žehlírna a praní prádla. Učivo je děleno podle tematického plánu a vzhledem k různorodosti úrovně žáků a jejich zařazení do jednotlivých ročníků je ve větší míře uskutečňováno formou individuálních vzdělávacích plánů.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	3

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání rozvoje a upevňování znalostí a dovedností potřebných k přípravě žáků na život v rodině
- základním znalostem svých práv a povinností v oblasti partnerských vztahů, rodinného života a připravenosti na plnění základních rolí v rodině, uvědomění si významu rodiny
- uvědomění si důležitosti výchovy k rodičovství, role otce, matky, péče o dítě od narození, výchovu dětí až k dospělosti
- vytváření specifických vlastností důležitých v mezilidských vztazích
- poskytnutí návyků k rozvíjení vlastní osobnosti a znalostí kde vyhledat pomoc v případě krizových situací
- rozvíjení základních manuálních a pracovních dovedností a znalostí v oblasti péče o domácnost
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a životní prostředí a Výchova k práci a zaměstnanosti, Mediální výchova**.

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Rodinná výchova budou:

- uplatňovat motivaci, která vede k výsledku práce a tím i k dovednostem, které mohou dále zúročit v dalším životě (k. k. k učení)
- zařazovat do výuky práci s učebnicemi a dalšími učebními materiály a pomůckami (k. k. k učení)

- vést žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních (k. k. k řešení problémů)
- upevňovat v žákovi povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti (k. k. sociální a personální)
- posilovat sociální chování a sebeovládání žáka, jeho vnímavost k potřebám starých, nemocných a postižených lidí (k. k. sociální a personální)
- učit žáka rozpoznat nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby (k. k. sociální a personální)
- všteňovat žákovi základní práva a povinnosti občanů, respektování společenských norem a pravidel soužití (k. k. občanská)
- procvičovat s žákem běžnou komunikaci s úřady tak, aby ji žák zvládl sám (k. k. občanská)
- vlastním příkladem motivovat žáka ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení (k. k. občanské)
- utvářením pozitivní atmosféry v pracovní skupině zmenšovat bariéru mezi sebou a žákem, odbourávat jeho ostych a zábrany, vybízet jej k rozhovoru o vzniklých problémech (k. k. k řešení problémů, občanské, sociální, komunikativní)
- probouzet u žáka odvahu překonávat životní překážky a nenechat se odradit nezdarem (k. k. občanské, k řešení problémů)
- pozitivními příklady žákovi dokazovat důležitost rodiny jako instituce, která vychovává děti a je proto nenahraditelná a nezastupitelná (k. k. občanské)
- postupně a přiměřeně vysvětlovat zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí a dbát na jejich dodržování (k. k. k učení, pracovní)
- posilovat u žáka odvahu přivolat pomoc v případě ohrožení své nebo jiné osoby, dokázat poskytnout první pomoc v případě ohrožení základních životních funkcí člověka (k. k. k řešení problémů)
- žáka vychovávat tak, aby dokázal vhodnou formou vyjádřit a obhájit svůj názor a nikomu tím neublížoval (k. k. komunikativní)
- vysvětlovat nebezpečí rasismu a xenofobie, a tím posilovat snášlivost v multikulturním kolektivu (k. k. občanské)
- motivovat k práci s informacemi z tisku, internetu i ostatních médií (k. k. komunikativní)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Rodinná výchova:

Slovně i známkou. Hodnotíme snahu žáka, při respektování jeho osobních limitů. Hodnotíme:

- dle schopnosti řešit modelové situace
- dle aktivity a zájmu o předmět
- dle využití osvojených poznatků v praxi
- dle osvojených znalostí z předmětu

RODINNÁ VÝCHOVA			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Rodina a rodinné soužití	
- znát podmínky pro uzavření manželství - zdůvodnit funkci rodiny ve společnosti - rozlišovat postavení jednotlivých členů v širší rodině - vědět, co znamená náhradní rodinná péče - vědět, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení	- znát podmínky pro uzavření manželství - rozlišovat postavení jednotlivých členů rodiny - vědět, co znamená náhradní rodinná péče - vědět, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení	Podmínky vzniku rodiny, založení rodiny, výběr životního partnera, požadavky na partnera. Manželství, podmínky uzavření manželství. Funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, pravidla a komunikace v rodině, vztahy mezi členy rodiny, soužití více generací, zákon o rodině. Úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče zneužívání dětí. Poradenské instituce, krizová centra, linky důvěry, odborní lékaři, neshody v manželství.	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
		Rodičovství	
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování - znát nebezpečí související s nebezpečnými návyky - uvědomovat si odpovědnost za sexuální chování a znát důsledky rizikového sexuálního chování - umět se chránit před pohlavně přenosnými chorobami	- rozpoznat nevhodné a rizikové chování - uvědomovat si odpovědnost za sexuální chování a znát důsledky rizikového sexuálního chování - umět se chránit před pohlavně přenosnými chorobami	Sexuální život, předčasný pohlavní styk a nebezpečí s ním spojená, antikoncepce, pohlavně přenosné choroby, sexuální úchytky, poruchy pohlavní identity. Nebezpečí sexuálního zneužívání. Těhotenství, lékařská péče o těhotnou ženu, porod, narození dítěte.	<i>Mediální výchova</i> Vzk

• znát význam a důležitost rodičovství • ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence • podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte	• znát význam a důležitost rodičovství • ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence	Role matky a otce, povinnosti vůči dětem. Péče o dítě, dětské nemoci. Zneužívání a týrání dětí, práva dítěte.	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
		Domácnost	
• vyjmenovat základní vybavení domácnosti • popsat funkci jednotlivých bytových prostor • používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi	• vyjmenovat základní vybavení domácnosti • popsat funkci jednotlivých bytových prostor • používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi	Základní vybavení a zařízení domácnosti. Údržba a práce v domácnosti. Zásady zařizování jednotlivých bytových prostor a jejich funkce. Používání přístrojů v domácnosti. Ekonomické činnosti rodiny (zdroje příjmů, spoření, finanční pomoc státu), rodinný rozpočet. Úklidové a čisticí prostředky a bezpečné zacházení s nimi. Modelové situace a praktická cvičení.	<i>Osobnostní a sociální výchova.</i> <i>Člověk a svět práce.</i> M – výpočty, tabulky.

5.11. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Domácí práce-zkratka Dp

Charakteristika předmětu

Předmět Domácí práce je obsažen ve vzdělávacím okruhu Práce v domácnosti, vzdělávací oblast Odborné činnosti. Předmět Domácí práce zahrnuje péči o domácnost a měl by žákům poskytnout základní dovednosti zvládnutí sebeobsluhy a osvojení praktických dovedností, které jim umožní vykonávat jednoduché činnosti v domácnosti. A to jak pro sebe, tak i pro členy domácnosti, ve které bude pravděpodobně existovat do konce života. Svým podílem práce tak může přispívat k hladkému chodu rodiny, aniž by se cítil sociálně vyloučen z jejího středu. Předmět bude vyučován v bloku 3 hodin v odborných učebnách a cvičném bytě. Součástí výuky je orientace v obchodní síti, sortimentu zboží, případně cenách.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	3

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků
- osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro výkon pracovních činností
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- provádění jednoduchých rukodělných činností odpovídajících jeho schopnostem
- získání konkrétní představy o vlastnostech materiálů
- používání vhodných jednoduchých nástrojů a přístrojů
- využívání získaných dovedností v péči o domácnost
- vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnému přístupu k vlastní činnosti
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a svět práce.**

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Domácí práce budou:

- vhodnou motivací a prodlužováním doby nutné ke zvládnutí jednoduché činnosti pěstovat trpělivost a koncentraci; dokončit práci
- umožňovat pracovat ve skupině, vést žáka k pochopení dělby práce a jejímu kolektivnímu výsledku
- uplatňovat motivaci, která vede k výsledku práce a tím i k dovednostem, které mohou dále zúročit v dalším životě
- dát možnost prezentovat výsledky své práce před ostatními, utvářet pozitivní pracovní atmosféru mezi spolužáky, rušit rozdíly mezi méně zdatnými a výkonnými
- hodnotit diferencovaně dle individuálního zlepšení výkonů
- hodnotit diferencovaně dle individuálních rozdílů mezi žáky
- ukazovat žákovi význam a užitečnost manuální práce

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Domácí práce:

Slovně i známkou. Hodnotíme snahu žáka, především jeho zaujetí pro zadanou práci.

DOMÁCÍ PRÁCE			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Provoz a údržba domácnosti	
používat jednoduché postupy a techniky v péči o domácnost	používat jednoduché postupy a techniky v péči o domácnost	Základní požadavky na zařízení a vybavení bytu. Jednoduché zařízení interiéru vzhledem k údržbě. (podlahové krytiny, nábytek, sklo, keramika, sanitární předměty, apod.)	
- vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti - bezpečně s nimi zacházet	- vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti - bezpečně s nimi zacházet	Domácí práce v průběhu dne: stírání prachu, podlah, nebezpečí uklouznutí a jiných úrazů. Seznámení se základními úklidovými prostředky, nástroji a nářadím vzhledem k potřebám bytu. Bezpečné ukládání.	<i>Člověk a svět práce</i>
provádět jednoduchý úklid domácnosti	provádět jednoduchý úklid domácnosti	Organizace práce: správné rozvržení denní údržby bytu, domácnosti. Uspořádání věcí v domácnosti, ukládání oděvů, obuvi, úklidových prostředků. Rozlišení sezonního oblečení, ochrana před škůdci.	Rv – domácí práce, pomoc členů rodiny.
bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky	bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky	Orientace v základním sortimentu čisticích prostředků. Bezpečnost při ukládání a manipulaci s nimi.	<i>Člověk a životní prostředí</i>
pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu	pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu	Obsluha běžných spotřebičů, jejich údržba. (sporák, mikrovlnná trouba, vysavač, pračka, apod.) Drobné údržbářské práce - odtok vody, čištění pračky, myčky, apod.	
zvládnou základní údržbu oděvů a prádla	zvládnou základní údržbu oděvů a prádla	Údržba oděvů a bytových textilií - praní, žehlení, mandlování. Orientace v symbolech údržby uvedených na prádle.	

ŠVP PRŠ jednoletá, platnost od 1. 9. 2020

pečovat o pokojové rostliny, využívat květiny k výzdobě bytu	pečovat o pokojové rostliny, využívat květiny k výzdobě bytu	Ošetřování pokojových rostlin - otírání prachu, rosení, zálivka. Ošetření při napadení škůdci. Přesazování rostlin.	Rp – práce na zahradě.

5.12. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Ruční práce - zkratka Rp

Charakteristika a cílové zaměření předmětu

Vyučovací předmět Ruční práce vznikl ve vzdělávací oblasti Odborné činnosti a je jedním ze stěžejních vyučovacích předmětů ve středním vzdělávání žáků s mentálním postižením na naší škole. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, manuálních dovedností a návyků žáků, a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, přispívá k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti. Přípravuje žáky pro jednoduché pracovní činnosti v oblasti služeb a výroby, ve zdravotnictví, v zemědělství a pěstitelství, ve výrobních podnicích a poskytuje základy pro tzv. celoživotní vzdělávání.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce a k hospodárnému zacházení s materiálem.

V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi. Jsou děleni na skupiny Rp - chlapci a Rp - dívky.

Učivo **Rp - chlapci** seznamuje žáky s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Výuka probíhá ve školních dílnách, na školním pozemku, v prostorách školy a jejím okolí. Učivo je rozděleno na tyto tematické okruhy: práce s technickými materiály, práce montážní a demontážní, provoz a údržba domácnosti, pěstitelství a ekologie a svět práce.

Učivo **Rp - dívky** má poskytnout žákyním základní vědomosti a dovednosti z oblasti odívání a módy, ručních prací a údržbu oděvů pro potřeby domácnosti a rodiny, pěstitelství a ekologie. Výuka probíhá převážně formou praktických cvičení v odborných učebnách (šicí dílna, prádelna s žehlírou, keramická dílna) nebo na školním pozemku, či v okolí školy.

Činnostní charakter výuky vyžaduje výhradně individuální přístup k práci žáka. Zařazování dalších technik ručních prací je realizováno podle možností a schopností jednotlivých žáků.

Nezbytnou součástí jsou vycházky a exkurze, které umožňují žákům poznávat práci dospělých a posilovat spojení práce se životem.

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	5

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Člověk a svět práce, Osobnostní a sociální výchova, Člověk a životní prostředí a Mediální výchova.**

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Ruční práce budou:

- uplatňovat motivaci vycházející z významu pracovních činností pro sebeobsluhu a možnosti trávit smysluplně volný čas (k. k. k učení, sociální)
- uplatňovat motivaci v souladu s předpoklady a zájmy žáka (k. k. k učení)

- začleňovat do výuky sociálně interakční formy pracovních činností, které umožní každému žákovi zažít úspěch v rámci týmu i samostatně (k. k. k učení, personální a sociální)
- zařazovat diferencované činnosti odpovídající výkonnosti žáka (k. k. k učení)
- dávat žákovi jako jednotlivci i jako členu pracovní skupiny příležitost prezentovat výsledky své práce na výstavách, soutěžích, ve škole i mimo školu (k. k. sociální a personální)
- svým osobním příkladem probouzet u žáka zájem o nové materiály a technologie, dávat mu tak základ pro cílené a uvědomělé učení se novému v rámci uplatnění v rodině a společnosti (k. k. k učení, pracovní)
- utvářením pozitivní atmosféry v pracovní skupině zmenšovat bariéru mezi sebou a žákem, odbourávat jeho ostych a zábrany, vybízet jej k rozhovoru o vzniklých problémech (k. k. k řešení problémů, personální a sociální)
- hodnotit žáka diferencovaně podle individuálního zlepšení jeho výkonu (k. k. k učení)
- dávat pravidelně žákovi příležitost při závěrečném hodnocení práce porovnat svůj výrobek s výrobky ostatních spolužáků a posoudit tak, co možná nejobektivněji, úroveň dokončené práce, možné chyby se žákem rozebrat a společně hledat příčiny a možnosti nápravy (k. k. sociální a personální)
- u žáka postupně utvářet základní dovednosti jednotlivých pracovních operací
- (k. k. pracovní)
- volbou vhodného výrobku (cíle, příkladu) ukazovat žákovi užitečnost manuální práce (k. k. pracovní)
- postupně a přiměřeně k věku a schopnostem žáka vysvětlovat zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí a dbát na jejich dodržování (k. k. pracovní)
- vhodnou motivací a prodlužováním doby nutné pro zhotovení výrobku pěstovat trpělivost, koncentraci a vůli žáka výrobek dokončit (k. k. pracovní)

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Ruční práce:

Vzhledem ke značně rozdílným individuálním předpokladům a schopnostem žáků:

- hodnotíme za každých okolností především žákovu snahu a míru jeho pokroku za dané období
- u žáka hodnotíme dílčí kroky, snahu, výdrž, trpělivost, nikoli pouze konečný výsledek
- při práci ve skupinách hodnotíme dílčí zvládnutí pracovních operací, aktivitu, zapojení do práce kolektivu
- menší důraz je kladen na hodnocení teoretických znalostí žáka
- hodnotíme dle řešení modelových situací
- hodnotíme dle aktivity a zájmu o předmět
- hodnotíme dle využití osvojených poznatků v praktických činnostech
- hodnotíme dle osvojených znalostí z předmětu

RUČNÍ PRÁCE – DÍVKY			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
	znát zásady BOZP a hygieny práce	Pracovat bezpečně s ohledem na sebe i ostatní.	
	umět rozlišovat základní druhy tkanin	Praní a žehlení oděvů. Bavlna, syntetické materiály. Možná deformace při chybně nastavené teplotě při praní a žehlení.	<i>Člověk a životní prostředí</i>
	dokázat se soustředit na pracovní činnost a usilovat o její dokončení	Použití různorodých materiálů – jednoduché výrobky typu koláž, mozaika malých rozměrů, záložka apod. Papírová hmota, korálky, textil apod.	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>
	získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	Keramická tvorba – práce s plátem, otisky přírodnin a vykrajovátko. Nanášení glazury tupováním a vymývání. Lepení šlikrem. Kombinace materiálů.	
	dodržet jednoduché pracovní postupy.	Keramická tvorba – samostatné tvoření drobných objektů na základě předchozích zkušeností. Koláže, aplikace – lepení, stříhání, pokus o smysluplný výrobek s pointou.	<i>Mediální výchova</i>
	zvládnout jednoduché postupy ručního šití.	Přední steh se zpětným rázem – zpevňující. Použití jednoduché šablony. Drobné textilní hračky, doplňky oděvů, přišívání knoflíků, poutek, aplikace s využitím předního stehu.	<i>Člověk a svět práce.</i>
	PĚSTITELSTVÍ A EKOLOGIE		
PĚSTITELSTVÍ			
	v praxi uplatňovat teoretické	Práce v kolektivu na společném projektu.	<i>Osobnostní a sociální</i>

	poznatky z oborů pěstitelství	Úprava záhonů, kypření, setí, pletí, zalévání, hnojení. Sběr výpěstků a jejich uskladnění. Manipulace s jednoduchými pracovními pomůckami, použití běžných nástrojů.	<i>výchova</i> <i>Výchova k práci a zaměstnanosti</i>
POKOJOVÉ ROSTLINY A OKRASNÉ ZAHRADNICTVÍ		UDRŽBA ZELENÝCH PLOCH VE ŠKOLNÍM ATRIU A OKOLO ŠKOLY	
	• poznat základní pokojové rostliny • pečovat o pokojové rostliny	Pokojové rostliny. Péče o pokojové rostliny. Množení a přesazování pokojových rostlin. Zásady správné zálivky a přihnojování.	
ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA, CHOVATELSKÉ MINIMUM			
	• popsat péči o domácí a hospodářská zvířata • seznámit se s péčí o drobné živočichy	Hospodářská zvířata a jejich význam. Domácí a drobná zvířata a péče o ně.	<i>Výchova k práci a zaměstnanosti</i>
EKOLOGIE A PĚSTITELSTVÍ			
	• přispívat k ochraně životního prostředí ve škole.	Třídění a recyklace odpadu. Šetření s materiálem, vodou a energiemi	<i>Člověk a životní prostředí</i>

RUČNÍ PRÁCE – CHLAPCI			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
	- dodržovat zásady a pravidla bezpečnosti práce a provozní řád školní dílny - používat při práci vhodný pracovní oděv a pro práci určené pracovní pomůcky	Zásady a pravidla bezpečnosti práce, provozní řád školních dílen.	<i>Člověk a svět práce</i>
		Práce s technickými materiály	
	pojmenovat a identifikovat používané dílenské nářadí	Seznámení s používaným dílenským nářadím.	
	- rozeznat základní druhy dřeva - provádět jednoduché pracovní operace	Dřevo. Druhy dřeva. Pracovní operace: zdokonalování dříve osvojeného spojování dřeva. (hřebíky, vruty, lepení, vrtání, dlabání, hoblování)	Čas - základy fyziky
	- rozeznat druhy kartonů - provádět jednoduché pracovní operace	Karton. Základní druhy kartonů. Stříhání, řezání, lepení.	
	- rozeznat a pojmenovat používané kovové materiály - vysvětlit použití kovových materiálů	Kov. Základní kovy a materiály.(drát a plech) Pracovní operace: rovnat, stříhat a ohýbat drát a plech.	
		Plasty	
	vyrobit jednoduchý výrobek podle návodu daného učitelem	Výroba jednodušších výrobků podle návodu daného učitelem	

	• udržovat pořádek na pracovišti	Pravidla udržování pořádku na pracovním místě. Třídění a recyklace plastů.	<i>Člověk a životní prostředí</i> Vkz – člověk a zdraví
		Práce montážní a demontážní	
	• sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model • demontovat sestavené a roztřídit jednotlivé komponenty	Stavebnice - použití plánu k sestavení modelu. Montáž a demontáž modelu.	
	• zvládnout s použitím návodu drobné opravy a úpravy jízdního kola	Drobné opravy a úpravy jízdního kola	
	• orientovat se v návodech pro obsluhu a běžnou údržbu domácích spotřebičů	Běžná údržba domácích spotřebičů	Vaření,
		Provoz a údržba domácnosti	
	• vysvětlit vhodné použití pomůcek, nástrojů, nářadí pro domácí údržbu	Pravidla bezpečnosti a hygieny při údržbě domácnosti. Vodoinstalační práce, údržba pantů, výměna a oprava zámku, výměna kliky, těsnění u oken a dveří.	Rv – práce v domácnosti Vkz – člověk a zdraví
	• rozeznat zednické nářadí	Zednické práce.	<i>Člověk a svět práce</i>
	• rozeznat malířské nářadí	Malířské práce.	
		Svět práce Trh práce	
	• vyjmenovat alespoň 5 povolání a dokázat je rozlišit podle typu vykonávané práce	Povolání lidí. Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní.	<i>Člověk a svět práce</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>
	PĚSTITELSTVÍ A EKOLOGIE		
PĚSTITELSTVÍ			
	• v praxi uplatňovat teoretické poznatky z oborů pěstitelství	Práce v kolektivu na společném projektu. Úprava záhonů, kypření, setí, pletí, zalévání, hnojení.	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>

		Sběr výpěstků a jejich uskladnění. Manipulace s jednoduchými pracovními pomůckami, použití běžných nástrojů.	<i>Výchova k práci a zaměstnanosti</i>
POKOJOVÉ ROSTLINY A OKRASNÉ ZAHRADNICTVÍ		UDRŽBA ZELENÝCH PLOCH VE ŠKOLNÍM ATRIU A OKOLO ŠKOLY	
	• poznat základní pokojové rostliny • pečovat o pokojové rostliny	Pokojové rostliny. Péče o pokojové rostliny. Množení a přesazování pokojových rostlin. Zásady správné zálivky a přihnojování.	
ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA, CHOVATELSKÉ MINIMUM			
	• popsat péči o domácí a hospodářská zvířata • seznámit se s péčí o drobné živočichy	Hospodářská zvířata a jejich význam. Domácí a drobná zvířata a péče o ně.	<i>Výchova k práci a zaměstnanosti</i>
EKOLOGIE A PĚSTITELSTVÍ			
	• přispívat k ochraně životního prostředí ve škole.	Třídění a recyklace odpadu. Šetření s materiálem, vodou a energiemi	<i>Člověk a životní prostředí</i>

5.13. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Vaření - zkratka Vař.

Charakteristika předmětu

Předmět Vaření je zahrnut do vzdělávací oblasti Odborné činnosti a je stanoven jako odborné zaměření školy. Jeho obsah je naplňován v oblasti Výživa a příprava pokrmů. Je realizován v průběhu prvního ročníku a je určen všem žákům, tj. dívkám i chlapcům. Poskytuje základní vědomosti a pracovní dovednosti v oblasti výživy a jejich využití v praktickém životě. Cílem vzdělávacího okruhu je získání znalostí základních pojmů, dovedností při přípravě pokrmů s uplatněním zásad racionální výživy, správném skladování a zpracování surovin i základních poznatků o správném stolování. Důraz je kladen na vytvoření návyků žáků, dodržování osobní i provozní hygieny a hygieny celkového pracovního prostředí. Součástí výuky je hospodárné využívání surovin a to i s ohledem na životní prostředí; orientace v obchodní síti, sortimentu zboží, případně i cenách.

Předmět by měl zaručit zvládnutí základních dovedností tak, aby žák byl schopen sebeobsluhy při jednoduchém zpracování surovin. A to nejen pro sebe, ale i pro členy domácnosti, ve které bude pravděpodobně existovat do konce života. Svým podílem práce tak může přispívat k hladkému chodu své rodiny, aniž by se cítil vyloučen z jejího středu. Pro zvláště úspěšné žáky může tento předmět představovat další pracovní využití v neziskové organizaci Skok do života, se kterou škola spolupracuje.

Předmět zahrnuje tyto okruhy:

- bezpečnost práce
- výživa člověka
- potraviny a nápoje
- technologie přípravy pokrmů

Ročník	1. ročník
Týdenní časová dotace	5

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojení základních vědomostí z oblasti správné výživy
- zvládnutí základních vědomostí z oblasti výživy a uplatňování zásad správné výživy při přípravě pokrmů
- osvojení technologických postupů při přípravě pokrmů
- získání základních dovedností pro plánování činností spojených s hospodárným nakupováním, uchováváním, skladováním a zpracováním potravin
- dodržování odpovídajícího společenského chování a zvládnutí správného stolování
- využívání získaných poznatků v praktickém životě
- dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce

Do učiva jsou integrována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Člověk a životní prostředí a Výchova k práci a zaměstnanosti.**

Výchovně vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Vaření budou:

- vhodnou motivací a prodlužováním doby nutné ke zhotovení pokrmů pěstovat trpělivost a koncentraci; dokončit práci

- umožňovat pracovat ve skupině, vést žáka k pochopení dělby práce a jejímu kolektivnímu výsledku
- uplatňovat motivaci, která vede k výsledku práce a tím i k dovednostem, které mohou dále zúročit v dalším životě
- dát možnost prezentovat výsledky své práce před ostatními, utvářet pozitivní pracovní atmosféru mezi spolužáky, rušit rozdíly mezi méně zdatnými a výkonnými
- hodnotit diferencovaně dle individuálního zlepšení výkonů
- hodnotit diferencovaně dle individuálních rozdílů mezi žáky
- ukazovat žákovi význam a užitečnost manuální práce

Hodnocení ve vyučovacím předmětu Vaření:

Slovně i známkou. Hodnotíme snahu žáka, především jeho zaujetí pro zadanou práci.

VĚŘENÍ			
1. ročník			
Výstupy podle RVP	Roční výstupy v ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy <i>Průřezová témata</i>
<i>Žák by měl:</i>	<i>Žák by měl:</i>		
		Bezpečnost práce	
znát zásady hygieny a BOZP	znát zásady hygieny a BOZP	Bezpečná manipulace s přístroji, správná manipulace s nástroji (nošení a přenášení nožů, manipulace s horkými a vařícími surovinami, apod.).	<i>Osobnostní a sociální výchova.</i>
orientovat se v základním vybavení kuchyně, používat drobný inventář	orientovat se v základním vybavení kuchyně, používat drobný inventář	Základní pomůcky a nástroje (nože, naběračky, vařečky). Kuchyňský inventář a pojmenování základního vybavení, uložení předmětů na určené místo. Stolování, servírování, úprava stolu.	<i>Člověk a svět práce.</i>
bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče	bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče	Poučení o dalších položkách inventáře, pojmenování pomůcek, správné uložení a hygiena údržby. BOZP.	
udržovat pořádek na pracovním místě	udržovat pořádek na pracovním místě	Dodržovat hygienu osobní i pracovní. Ochrana před padáním vlasů, čistota rukou. Ekologické nakládání s odpadem.	Vkz – osobní hygiena
první pomoc	první pomoc	Prevence v rámci BOZP, základní ošetření řezných ran, popálenin.	

		Výživa člověka	
• osvojit si správné stravovací návyky	• osvojit si správné stravovací návyky	Výživa člověka, význam pro zdraví. Zelenina, ovoce, vláknina. Správné návyky denního stravování.	Vkz – zdravý životní styl
• chápat důležitost správné výživy	• chápat důležitost správné výživy	Složení surovin – vitamíny a doplňky stravy. Anomálie ve výživě – anorexie, bulimie, apod.	
• znát zásady při sestavování jídelníčku dle zásad správné výživy	• znát zásady při sestavování jídelníčku dle zásad správné výživy	Sestavení jídelníčku s pomocí učitele. Význam vitamínů, vlákniny, bílkovin, sacharidů, zeleně listové.	
• dodržovat společenské chování, stolování	• dodržovat společenské chování, stolování	Stolování – základní prostírání, chování u stolu, servírování pokrmů.	
		Potraviny a nápoje	
• rozlišit základní druhy potravin, skladování surovin a nápojů	• rozlišit základní druhy potravin, skladování surovin a nápojů	Uchovávání surovin mražením, sušením, zavařováním. Rozlišení surovin vzhledem k uskladňování (teplo, sucho, mražení, apod.). Sledování záruční lhůty, rozlišení tekutin vzhledem k druhu a následnému uskladnění.	
• vybrat vhodné suroviny vzhledem k technologickému postupu	• vybrat vhodné suroviny vzhledem k technologickému postupu	Orientace v sortimentu při nákupu v prodejně, samostatnost při nákupu a schopnost klást dotazy prodávajícímu.	
• ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a dalšími materiály s ohledem na životní prostředí	• ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a dalšími materiály s ohledem na životní prostředí	Šetření se surovinami (minimální odpad). Odměřování sypkých i tekutých surovin jednoduchým způsobem (odměrný válec, hrnek, lžíce). Třídění odpadů a recyklace – význam.	<i>Člověk a životní prostředí</i> M – vážení a měření

		Technologie přípravy pokrmů	
• zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu	• zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu	Využití polotovarů, základní tepelná úprava. Studená kuchyně (pomazánky, saláty, studené mísy, apod.).	
• orientovat se v receptech	• orientovat se v receptech	Jednoduchý recept - polévky, pomazánky, obložené chleby, apod.	
• připravit běžné teplé nápoje, používat odpovídající kuchyňský inventář	• připravit běžné teplé nápoje, používat odpovídající kuchyňský inventář	Teplé nápoje – čaj, káva, použití mléka a smetany. Základní tepelné úpravy potravin (mixér, mikrovlnná trouba, fritéza apod.). Jednoduché pokrmy z rýže, brambor, těstovin, apod.	
• ovládat předběžnou úpravu potravin	• ovládat předběžnou úpravu potravin	Technologické postupy přípravy pokrmů, studené a teplé kuchyně (krájení, strouhání). Estetika při úpravě na talíři. Zpracování surovin dušením, vařením, smažením.	
• připravit pokrmy studené a teplé podle receptury	• připravit pokrmy studené a teplé podle receptury	Moučníky, jednoduché menu, příprava nápojů. Orientace v jednoduchých recepturách.	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

1. Hodnocení žáka ve škole
2. Pravidla pro hodnocení žáka
3. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

6.01. Hodnocení žáka ve škole

Jednou ze základních podmínek úspěšného vzdělávání žáka je jeho hodnocení, složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Žákovi zajišťuje zpětnou vazbu o jeho výkonech, jak má osvojeno učivo, jakým způsobem se rozvíjí a je předpokladem nápravy případných nedostatků, naznačením další vzdělávací cesty.

Pro hodnocení je nejefektivnější zpětná vazba bezprostředně po výkonu žáka, se zdůrazněním pozitivních prvků.

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je ovlivňovat a motivovat žáka k odpovědnému vztahu k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení. Škola využívá možnosti klasifikace známkou, slovním hodnocením, či jejich kombinací, popřípadě sociální a materiální odměny. Vždy se však zachovává princip objektivit. Klasifikace není pokládána za jediný způsob motivace. Předpokladem úspěšného hodnocení žáka se zdravotním postižením je maximální respektování jeho možností, hodnocení je velmi individuální. Nesrovnává výsledky žáka s jeho okolím, ale naopak hodnotí jeho rozvoj. Je nezbytná vysoká míra pedagogického taktu.

6.02. Kritéria hodnocení žáka

Základní a podrobná pravidla hodnocení žáků jsou obsažena v „Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy“.

- při hodnocení je žák považován za partnera, má možnost se k hodnocení vyjadřovat
- hodnotí se vědomosti, dovednosti a návyky
- při hodnocení se přihlíží k věkovým i individuálním zvláštnostem žáka, se snahou vyhnout se klasifikaci při případné fyzické či psychické indispozici.
- žák získává zpětnou vazbu o svém výkonu co nejdříve, s důrazem na klady a se zdůvodněním případných chyb. Žák si má při hodnocení uvědomit, čemu se naučil, jakého pokroku dosáhl, v čem má ještě nedostatky
- chyba je využívána k práci s ní, skýtá možnost nápravy a osvojení si tohoto učiva
- žák má možnost hodnotit svůj výkon, porovnat ho se spolužáky
- je využíváno i vzájemného hodnocení mezi žáky a následně i spolupráce na odstranění chyby, doplnění vědomostí.
- je hodnocena aktivita žáka, jeho práce ve skupině a přínos pro ni, pomoc ostatním spolužákům.
- vyučující respektuje komunikační možnosti žáka, z formy ústního a písemného prověřování vědomostí preferuje formu pro žáka výhodnější

6.03. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

Autoevaluací rozumíme vlastní hodnocení školy, která se může stát významným podnětem pro zlepšování činnosti školy, zefektivnění procesu vzdělávání. Vlastní hodnocení je využito i pro výroční zprávu školy.

Oblasti autoevaluace

- materiální, hygienické a technické podmínky ke vzdělávání
- personální zajištění výuky, provozu školy
- zájmová činnost a nadstandardní péče,
- soulad školního vzdělávacího programu s RVP pro Pratickou školu jednoletou
- výsledky vzdělávání
- průběh a kvalita vzdělávání, zastoupení vyučovacích metod, nástrojů, učebních pomůcek
- motivace a stimulace žáků
- zajištění specifických potřeb žáků
- nabídka volnočasových aktivit – jakožto prevence sociálně patologických jevů
- systém a možnosti sebevzdělávání pedagogického sboru, podmínky pro sebevzdělávání, přenášení získaných poznatků do praxe
- kooperace jednotlivých vyučujících
- školní klima, vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi školou a rodiči, veřejností
- kvalita řízení školy, rozdělení kompetencí mezi pracovníky školy, systematická personální práce, motivace pracovníků
- systém hodnocení a odměňování pracovníků
- efektivita a účelnost hospodaření s finančními prostředky

Cíle a kritéria autoevaluace

- zjistit aktuální situaci na škole, provést její rozbor jakožto podmínku plánování dalšího rozvoje a zaměření školy.
- průběžně hodnotit plnění koncepčních záměrů školy, specifikovat problémy, důvody neplnění
- průběžně hodnotit plnění „Programu školy“ (roční plán práce)
- zjištěné poznatky využít pro nápravu, pro tvorbu následných koncepcí školy, zlepšení činnosti školy
- zásadním kritériem úspěšné činnosti je spokojenost žáků a rodičů, ale i pracovníků školy

Podrobný plán kontrolní a hospitační činnosti je součástí „Programu školy“

Nástroj	Časové rozvržení
Vyhodnocování výsledků vzdělávání, plnění „Programu školy“, sebevzdělávání učitelů (vedení školy)	srpen - září
Zhodnocení plnění plánu ICT	červen
Zhodnocení plnění plánu ICT za 3leté hodnocené období	září – říjen 2010, 2013
Zhodnocení plnění plánu EVVO	červen

Zhodnocení plnění plánu EVVO za 3leté hodnocené období	září – říjen 2013
Zhodnocení plnění plánu prevence sociálně patologických jevů	červen
Zhodnocení plnění plánu prevence sociálně patologických jevů za 3leté hodnocené období	září – říjen 2013
Dotazník pro učitele – posouzení podmínek pro výuku, kvality školy. Forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám. (1x/3 roky) 2014, 2017 atd. Zvlášť ZŠPr, ZŠS, MŠ, SPC.	listopad 2014
Dotazník pro učitele – posouzení kvality řízení školy. Forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám. (1x/3 roky) 2014, 2017 atd. ZŠPr, ZŠS, MŠ, SPC.	listopad 2014
Dotazník pro rodiče žáků 6. tříd (zaměřeno na zvládnutí přechodu z 1. stupně). Forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám. Dotazník je vyhodnocován každoročně, jeho výsledky jsou projednány s konkrétním třídním učitelem, se stanovením závěrů. Po tříletém období je vyhodnocen souhrnně a porovnán se závěry předchozího tříletého sledování.	leden
Dotazník pro žáky základní školy speciální a jejich zákonné zástupce. Forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám (1x/3 roky) Po tříletém období je porovnán se závěry předchozího tříletého sledování.	duben – květen 2013, 2016
Dotazník pro žáky mateřské školy a jejich zákonné zástupce. Forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám (vždy lichý rok).	duben – květen 2013, 2015, 2017
Dotazník pro žáky 9. tříd a jejich zákonné zástupce (zhodnocení svého základního vzdělávání). Forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám. Dotazník je vyhodnocován každoročně, jeho výsledky jsou projednány s konkrétním třídním učitelem, se stanovením závěrů. Po tříletém období je vyhodnocen souhrnně a porovnán se závěry předchozího tříletého sledování.	březen-duben
Zhodnocení uplynulého školního roku, výsledků vzdělávání	červen
Hospitace (zást. ředitele u každého učitele zpravidla 2x za rok, ředitel dle potřeby). Tematicky zaměřené inspekce jsou součástí příslušného „Programu školy“	průběžně
Vyhodnocení úrovně, správnosti a uzavření školní dokumentace za uplynulý školní rok (zástupci ředitele)	červenec - září
Rozhovory s učiteli, žáky a zákonnými zástupci	průběžně
Vzájemné hospitace učitelů (nejméně 1 x za rok)	průběžně
Srovnávací prověrky	průběžně
Prověrky – prostředek porovnání jednotnosti přístupu ke klasifikaci	leden

Příloha 1

**Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola
Hradec Králové, Hradecká 1231**

Hodnocení žáků PrŠ jednoletá a dvouletá - Tabulka hodnocení

Předmět	1	2	3	4	5
Český jazyk a literatura	Pracuje samostatně a s porozuměním	Pracuje s částečnou pomocí a drobnými chybami	Pracuje s pomocí	Pracuje pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Anglický jazyk	Pracuje samostatně a s porozuměním	Pracuje s částečnou pomocí a drobnými chybami	Pracuje s pomocí	Pracuje pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Matematika	Počítá samostatně	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Počítače	Pracuje samostatně a aktivně	Pracuje s částečnou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Člověk a svět	Učivu rozumí, je aktivní	Učivu rozumí	Učivu částečně rozumí	Učivo zvládá s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Výchova ke zdraví	Učivu rozumí, je aktivní	Učivu rozumí	Učivu částečně rozumí	Učivo zvládá s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Rodinná výchova	Učivu rozumí, je aktivní	Učivu rozumí	Učivu částečně rozumí	Učivo zvládá s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Má pozitivní vztah k hudbě, je aktivní	Má pozitivní vztah k hudbě	Zvládá hudbu emociálně prožít	Poslouchá hudbu	Nezapojuje se
Výtvarná výchova	Pracuje samostatně a tvořivě	Pracuje s částečnou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí	Práce se mu zatím nedaří

ŠVP PRŠ jednoletá, platnost od 1. 9. 2020

Tělesná výchova	Cvičí aktivně a se zájmem	Cvičí se zájmem	Cvičí s pomocí podle svých možností	Cvičí s trvalou pomocí podle svých možností	Cvičení se mu dosud nedaří
Vaření	Pracuje samostatně a aktivně	Pracuje s částečnou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí a vedením	Práce se mu dosud nedaří
Ruční práce	Pracuje samostatně a aktivně	Pracuje s částečnou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí a vedením	Práce se mu dosud nedaří
Pracovní činnosti	Pracuje samostatně a aktivně	Pracuje s částečnou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí a vedením	Práce se mu dosud nedaří
Domácí práce	Pracuje samostatně a aktivně	Pracuje s částečnou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí a vedením	Práce se mu dosud nedaří

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE PŘEDKLADATELE:	1
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:	1
2.01. Úplnost a velikost školy, charakteristika žáků	2
2.02. Vybavení školy	3
2.03. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.04. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.05. Spolupráce s veřejností	6
2.06. Aktivita školy, nabídka pro žáky	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.01. Zaměření školy	9
3.02. Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.03. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	18
3.04. Průřezová témata	18
4. UČEBNÍ PLÁN	22
5. UČEBNÍ OSNOVY	24
5.01. Vzdělávací oblast Jazyková komunikace - předmět Český jazyk a literatura - zkratka Čj	24
5.02. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace - předmět Matematika - zkratka M	31
5.03. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie - předmět Počítače - zkratka Pc	35
5.04. Vzdělávací oblast Člověk a společnost a Člověk a příroda - předmět Člověk a svět – zkratka Čas	38
5.05. Vzdělávací oblast Umění a kultura - předmět Výtvarná výchova - zkratka Vv	44
5.06. Vzdělávací oblast Umění a kultura - předmět Hudební výchova - zkratka Hv	47
5.07. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví - předmět Tělesná výchova - zkratka Tv	53
5.08. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví - předmět Zdravotní tělesná výchova - zkratka ZTV	64
5.09. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví - předmět Výchova ke zdraví - zkratka Vkz	67
5.10. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Rodinná výchova - zkratka Rv	72
5.11. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Domácí práce - zkratka Dp	76
5.12. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Ruční práce - zkratka Rp	80
5.13. Vzdělávací oblast Odborné činnosti - předmět Vaření - zkratka Vař.	87
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	92
6.01. Hodnocení žáka ve škole	92
6.02. Kritéria hodnocení žáka	92
6.03. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost	93
Přílohy	95

Školní vzdělávací program *pro obor vzdělání Praktická škola jednoletá*

-

zpracovaný dle RVP PRŠ 1

č. j. 512 / 2012

Školská rada projednala dne: 3. 10. 2012
Platnost od: 1. 9. 2012
Upravená verze platnost od : 1. 9. 2013,
od: 1. 9. 2020

podpis ředitele školy:

***Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola,
Hradec Králové, Hradecká 1231***